

ВАЛЕНТИН КОЖЕВНИКОВ

СУВОРА РОЗМОВА

ПРО

«ЯЗИК» І МОВУ

КИЇВ – 2016

УДК 811.161.2
ББК 81.2УКР
К 59

Кожевніков В. Сувора розмова про «язик» і мову.
– ПП «Панмедія», 2016. – 64 с.

ISBN 978-966-8947-14-8

У брошурі аналізуються деякі гострі аспекти мовної політики в Україні, формуються вимоги до варіантів розв'язання мовного питання в світлі української національної ідеї, на численних прикладах засвідчено переваги української мови над російською і обґрунтовано думку про недоцільність і навіть шкідливість вивчення російської мови українцями. Викладено цікавий досвід автора щодо власного повернення до української мови.

Доведено, що всі культурні російськомовні громадяни неодмінно повинні знати українську мову, бо вона – первинна. А українці, прочитавши цю брошуру, навчаться берегти рідну мову і захищати її від чужомовних зайд, неуків, невігласів.

Брошура стане в нагоді кожному, хто цікавиться мовною проблематикою, особливо батькам школярів, викладачам української мови, вихователям, студентам.

А головна мета автора – привернути увагу філологів до піднятих в цій брошурі проблем.

УДК 811.161.2
ББК 81.2УКР

ISBN 978-966-8947-14-8

КИЇВ – 2013

ЗМІСТ

ВІД АВТОРА	4
ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ	6
ВСТУП	11
ГОЛОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ НАЦІЇ	13
МОВА І НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ	16
ДАВНІСТЬ НАШОЇ МОВИ	17
ПОЧАТОК ЗРОСІЙЩЕННЯ	22
ЗРОСІЙЩЕННЯ ЗА РАДЯНСЬКИХ ЧАСІВ	23
МОВНА АГРЕСІЯ	26
ЯКА Ж ТИ ГАРНА, РІДНА МОВО!	28
ПЕРЕВАГИ НАШОЇ МОВИ	30
НАВІЩО «ВОЗвращать»?	32
МОВА В ШКОЛІ	34
ВИСТУП ДИРЕКТОРА ШКОЛИ	42
ЗГУБНІСТЬ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ	44
ЯК ШВИДШЕ ОВОЛОДІТИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	50
МОВА – РЯТІВНИЦЯ НАРОДУ	54
МОВНЕ ПОВІЙСТВО	56
МОВНА ПРОВОКАЦІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ	57
НАЙБІЛЬШИЙ ЗЛОЧИН НАШОЇ ЕПОХИ	60
ПРО АВТОРА	61

Наше здоров'я і життя залежать від чистого повітря, чистої води, чистої землі та від чистої мови... Бережімо їх.

Мова є показником мудрості народу, його творчого потенціалу, маяком на шляху до майбутнього.

Народні спостереження

Чужою мовою волі не докличешся.
Тільки в рідній мові возвеличишся!

В світі загострюється протистояння націй. Ті з них, що не бережуть свою мову, загинуть, втрапивши свою культуру, першими. Ти хочеш цього?

ВІД АВТОРА

Мова робить людину людиною, плем'я – народом, а народ – нацією. Яка мова – такий і народ. Мова є показником мудрості народу, його творчого потенціалу. Якщо лексика мови логічна і проста, то і народ легше засвоює моральні, суспільні та природні закони, швидше досягає успіху. Якщо народ користується чужою, та ще й надто важкою, нелогічно збудованою мовою, то він приречений на відсталість. Ось де причина постійної відсталості росіян та інших російськомовних народів. Українці до 1654 року розвивалися на рівні інших європейських народів, і лише після Переяславської ради, коли нам стали нав'язувати російську мову, ми почали все більше відставати від західних сусідів у всіх відношеннях, особливо в культурі.

Чому угро-фінські народи, які опинилися в РФ і користуються російською мовою (карели, пермяки, чуваші, ерзя тощо), живуть у кілька разів гірше за тих угро-фіннів (естонців, фінів, угорців), які відійшли від Росії і розмовляють рідними мовами? Чому слов'янські, формально незалежні народи (українці та білоруси), які перейшли на російську мову спілкування, живуть у кілька разів гірше, ніж слов'яни, які зберегли рідні мови? Чому навіть російський народ, що був і є панівною нацією на величезній території, задовольняється рівнем життя, в кілька разів нижчим, ніж в інших незалежних народів? Щоб зрозуміти причини цих цікавих особливостей, згадаймо, що рівень життя визначається рівнем культури – культури праці, побуту, відпочинку, освіти, науки, виробництва, – і що основою культури є мова. Штучна мова – штучна культура, показна, а не справжня, моральність. Тобто причина всіх бід російськомовних народів спільна і відома – це російська мова.

ПАМ'ЯТАЙМО: Китайський філософ Конфуцій ще за 6 століть до нашої ери застерігав: «Якщо мова не є правильною, то вона не означає того, що має означати; то не буде зроблене те, що має бути зроблене. А тоді моральність і всяке мистецтво почнуть занепадати, справедливість зійде на манівці – і всі впадуть у стан безладного хаосу». Саме такий хаос ми і спостерігаємо у російськомовних народів, особливо в Росії.

Чому російська мова не сприяє розвитку культури, не дає народам ніяких шансів на покращення життя, чим вона відрізняється від інших мов, у чому її вади? Системний аналіз особливостей російської мови приводить до висновку, що головний недолік цієї мови – це її штучність. Адже основою російської мови стала церковнослов'янська, придумана Кирилом і

Мефодієм у IX столітті для християнізації слов'янських народів. І хоч ця штучна мова зіграла велику роль у християнізації слов'ян, але в жодній слов'янській державі вона не витиснула з ужитку народної слов'янської мови. Тільки в Московії, на теренах угро-фінських народів, штучна церковнослов'янська мова була накинута аборигенам не тільки як інструмент для церковних відправ, а й замінила народні мови угро-фінських племен в освіті, державних установах, стала мовою спілкування в побуті. Цьому сприяла та обставина, що грамотними в Московії були тільки церковники-християни, які не знали місцевих мов. Оскільки ті церковники прийшли в Московію з Руси-України, то вони знали українську мову і впродовж більше як 500 років широко використовували її (часто шляхом калічення українських слів) для творення російської. Процес збагачення російської мови українськими словами ще більше прискорився, коли московські царі після 1654 року стали залучати до державної служби освічених українців. Тому російська мова має з українською майже 50% спільної лексики. Після того, як у середині XIII століття Московія стала одним із ханств Золотої орди, на її теренах осідали татари, які додали до російської мови багато своїх слів. Пізніше, коли Росією правили цариці-німкені, російська мова збагатилася багатьма німецькими словами, а після війни 1812 р. з французами російські аристократи запозичили з французької мови сотні нових слів.

Оскільки творення російського «язика» відбувалося впродовж відносно короткого історичного періоду, а його розвиток за рахунок інших мов теж здійснювався надто швидко, то залучені чужомовні слова не встигали перероджуватися за законами російського «язика» і часто використовуються за окремими правилами. Тому російська мова має надто багато винятків і складних правил. Вона є однією з найважчих мов світу. Вчити її – значить марнувати час і забивати голову непотрібними, навіть шкідливими, знаннями. Народом, які вчать російську мову в школах, не вистачає часу на засвоєння потрібних для життя предметів. Це веде до перенавантаження навчальних програм і відставання «братніх» російськомовних народів від іншомовних. Найбільше шкодять знання російської мови українцям, бо полегшують Росії вести щодо України імперську політику і використовувати російськомовних громадян України для зміцнення проросійських позицій в органах влади, особливо у Верховній Раді.

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ ЛЕГЕНДА ПРО ТВОРЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

Чув по радіо, що лідери Партії регіонів обіцяли, в разі перемоги на виборах, надати російському «язику» статус офіційного. Мабуть, вони не орієнтуються в мовних проблемах і не розуміють, що другою державною мовою не може бути мова, яка є навіть не діалектом, а жаргоном державної мови корінного народу. Якби вони запропонували другою державною мовою – англійську, то можна було б погодитися, бо ця мова не споріднена з нашою, її слова не схожі на наші. Та ще ця мова є мовою міжнародного спілкування, мовою наукових журналів, конференцій тощо. Он індійці взяли англійську мову як другу державну і тепер мають можливість легко прилучитися до світового прогресу в усіх сферах. А що матимемо ми, вивчивши найважчу з усіх російську мову? Оскільки понад 50% російської лексики запозичено з української мови, то українська і російська мови в головах українців не співіснують, як українська й англійська, а, маючи багато спільних (однакових і подібних) слів, перемішуються, перетворюючись на суржик. Тому знання російської мови робить українців малокультурними тугодумами.

Натомість росіянам, які хочуть стати всебічно освіченими людьми і знати історію походження своєї мови, без доброго знання української не обійтися. Наведу тільки один приклад. Що ви думаєте про походження (етимологію) російського слова *колбаса*? Дехто з освічених росіян стверджує, що це пов'язано з *колбами*, які Ломоносов використовував, коли досліджував процес переробки м'яса в ковбасу. А будь-який, хоч трохи освічений українець знає, що назва цього продукту походить від слова *ковбик*, бо наші предки ще за тисячі років до виникнення Росії набивали ковбики салом і м'ясом (до речі, російське *мясо* теж походить від українського слова *м'язи*), коли виготовляли ковбасу. Просто росіяни покалічили (як і все, що попадає до них від інших народів) наше слово, щоб мати своє, оригінальне. Проте імперське виховання заважає їм тверезо підійти до вивчення рідної мови і змушує вихвалитися навіть тим, що у демократичних і освічених народів може викликати лише подив, посмішку або співчуття.

Російські царі (особливо Катерина II), їхні історики та письменники так перекрутили давню російську історію, що поросійськи освічені росіяни й досі думають, що вони теж слов'яни, а не ординці (нащадки монголо-татарської орди), що Російська

держава є нащадком Київської Русі, а не витвором монгольських ханів, що їхня мова народилася в Києві і була колись рідною і для нас, українців, бо і вони з нами, як нас запевняють, однієї крові – слов'янської, а ще точніше – руської. Але хоч і знищували вони давні літописи, щоб приховати правду про свою неслов'янськість, про те, що Московію великим князівством зробили монголи, що їхня мова штучно утворена з церковнослов'янської, української, татарської та діалектів угро-фінської мови, якими говорили племена угро-фінів, що жили на північ від річки Оки, все одно історична правда збереглася в українських легендах та літописних джерелах інших народів.

Отож, щоб зрозуміти, коли, де і як творилася російська мова і чи була вона рідною для прадавніх киян, послухайте давню легенду...

1000 років тому наша Руська держава була найбільшою і найрозвиненішою країною Європи. Наші купці торгували на Заході і Півдні, на Півночі і на Сході. В той час на північ від Русі-України, далеко від цивілізації і європейської культури, жили племена мисливців і рибалок. Вони ще не були знайомі з сільським господарством, не знали ткацтва і гончарства, тому жили бідно, півдиком. Задумали наші купці разом з християнськими попами цивілізувати та християнізувати їх. Але ті не хотіли міняти своїх звичок та обрядів, не розуміли, яка їм користь від руської культури. Тоді один київський купець запросив до себе в гості кількох заокських мисливців та їхніх вождів, щоб побачили, як живуть цивілізовані народи і в яких церквах моляться богу.

Приїхали вони в Київ увечері. Уранці повели їх до струмка вмиватися. Коли перший гість умився і хотів утертися, як завжди, долонями, йому дали рушник, але він не розумів, що це і для чого. Йому показали, як його використовують, і сказали: "Утрись!" Він утерся і процедура утирання після холодної води йому так сподобалася, що він вигукнув: "Доброє утро!", з наголосом на букві "о" в слові *утро*. Процес утирання після вмивання так сподобався всім гостям, що вони по дорозі до їдальні часто повторювали: "*Доброє утро!*" За кілька днів вони уже звикли вранці питати один другого: "*Доброє утро?*" А потім ці слова стали в їхній країні зранку вітальними, навіть тоді, коли вони ще не вмивалися і не втиралися.

Привели гостей в їдальню, посадили за столи, поставили юшку в глибоких керамічних тарілках, дали по скибці хліба. Гості хліба ще ніколи не бачили, дивляться на нього і не знають, що воно

таке. Один з них і питає: ”Навіщо це?” А йому русич у відповідь: ”Кусай, кусай – зрозумієш”. Він покуштував, і йому сподобалося. А наше “*кусай*” у них переродилося на “*кушай*”. Захотіли гості знати, як русичі хліб отримують, звідки він береться. Кияни повели їх у поле. Була весна, і селянин орав свій лан парою волів. Зазвичай кричав, поганяючи їх: “Гей! Цоб, цабе!” Гості запитали: “Що він робить?” Їм відповіли: “*Оре*”. Майбутні москалі вирішили, що орати – це значить кричати. Так у них з’явилося слово *орать*, тобто кричати. За орачем йшов інший селянин і сів пшеницю. Гостям показали зерно і сказали, що саме з нього вони печуть хліб. Щоб ті все зрозуміли, їх повели до млина. Оскільки в Московії водяних млинів тоді ще не було, їм показали, як із зерна вручну молоти борошно. Гостям дали відро зерна і дозволили самим покрутити ручні жорна. Це була важка робота, і вони аж спотіли, поки перемололи відро жита. Русич, що спостерігав за ними і бачив, як вони мучилися, крутячи жорна, сказав: “Ось така мука”. А вони вирішили, що так зветься борошно, і до цього часу кажуть *мука* на борошно.

Ввечері гості стали просити русичів, щоб їх повели в “*столовую*”. Русичі не зразу зрозуміли, чого вони хочуть, бо столи у нас стоять не тільки в їдальні, а й в інших кімнатах і підсобних приміщеннях, поки зрозуміли, що так – не за головною функцією, а за однією з другорядних ознак – москалі називають їдальню. Але для майбутніх москалів це було головним, бо до того часу вони їли не за столами. По дорозі до їдальні русичі завели гостей до посудної лавки, де на мисках і глечиках були намальовані картини сільського життя в різні пори року: оранка, сівба, ужин, обмолот тощо. Гостям найбільше сподобалася пора ужину. Тому, коли вони прийшли вечеряти, то за асоціацією з ходом польових робіт, назвали вечерю *ужином* – адже під час вечері люди їдять те, що змогли заробити за день. Спочатку їм дали вареники з сиром і сметаною. Хтось із них запитав: «Це що? Можна кусать?» «Кусай, звичайно», – відповів киянин. А коли той відкусив трохи, спитав: “Ну, що скажеш?” Гість відповів: “*Укусно!*” Так вони почали використовувати слово *укусно* (*вкусно*) для означення смачних страв. Тільки українці розуміють: не все, що можна вкусити, буває смачним.

Коли майбутні московити поцікавилися, як робити сир, їх відразу повели на кухню і сказали: “Дивіться: в цих глеках свіже молоко, у тих – кисле молоко, і нарешті там – відтискування сиру, – такий процес творення сиру». Вони зрозуміли і запам’ятали весь

процес, але слова *сир* не запам'ятали і тому назвали сир *творогом* – від слова “*творити*”. Так воно у них і прижилося. Потім їм дали відварене м'ясо. Вони назвали його *мишцями*, бо в найдавніші часи у них м'ясо зазвичай найчастіше було з мишей. Русич пояснив їм, що це м'язи корови, а не миші, і тому називати його *мишцями* не можна – сміятися будуть. Всі гості зразу ж зрозуміли, що те м'ясо, яке ми беремо не у мишей, а у корів, оленів, кіз, свиней тощо, треба називати м'ясом (від українського слова м'язи). Проте м'язи тварин і людей вони до цього часу називають *мишцями*.

Пізно закінчилася вечеря, а гості чогось не поспішали до своїх кімнат. Нарешті один з них і каже: “Ми чекаємо, коли повар зварить того гуся, щоб з'їсти, бо не звикли залишати на наступний день. Адже вночі прийде ведмідь і забере”. “Ні, – каже русич, – то на завтра. Не бійтесь, ніхто не з'їсть, спить спокійно, а **завтра** вранці прийдете і поснідаєте”. Наступного дня гості проснулися раніше, прийшли до їдальні й попросили повара віддати їм той *завтрак*, що вчора залишився. Їм дали. З того часу вони уже 1000 років *сніданок завтраком* називають.

Багато й інших слів майбутні москалі запозичили в киян у покаліченому або перекрученому вигляді (*довгов'язий* – *долговязый*, *мовчання* – *молчание*, *невгамовний* – *неугомонный* тощо). В деяких словах переставили букви: *долоня* – *ладонь*, *намисто* – *монисто*, *пелюстки* – *лепестки*, *тверезий* – *трезвый*, *гарбати* – *грабить*, *голобля* – *оглобля*, *суворий* – *суровый*, *капость* – *пакость* тощо. Багатьом додали по одній чи кілька букв: *чиста* – *чистая*, *висока* – *высокая*, *багата* – *богатая*, *доказ* – *доказательство*, *порука* – *поручительство*, *чужина* – *чужбина*, *дія* – *действие* тощо. Але більшість наших слів у них майже не зазнала змін. Тому ми їхню, похідну від нашої, мову, на жаль, розуміємо. Кажу, «на жаль», – бо за 333 роки, які ми були в їхньому ярмі, вони голодоморами, війнами та репресіями схилили багатьох із нас до думки, що ми і вони – рідні брати, які вирости в одній колиці, і що російська мова краща за нашу, бо сучасна і культурна, а наша відстала, селянська, непрестижна та ще й зіпсована впливом польської мови. Ну, росіян можна зрозуміти: вони – неслов'яни, але підступно пнуться стати лідером серед слов'ян, щоб мати можливість втручатися у внутрішні справи всіх слов'янських народів. Тому їм надто важливо переконати весь світ, що їхня мова найкраща та найкультурніша серед слов'янських, і культура найвища та найдавніша. Мають рацію вони лише в одному – їхній «язик» справді бере початок з Києва. Але до нас він, як бачите, не

стосувався. Ми й тепер не шукали б витоків і джерел їхньої мови, якби вони не нав'язували нам її як культурної і великої. Ми заперечуємо це, бо знаємо про їхню мову більше, ніж вони самі.

Давно це було, проте ми розуміємо, чому і як росіяни калічили нашу мову. Але сьогодні, коли я чую на вулиці від українців: *“Доброє утро!”*, *“Почьом мука?”*, *“Перестаньте орать”*, *“Кушайте на здоров'є!”*, *“Садітесь завтракать і т. ін..*, то не знаю, що й думати: чи в Україні прийшли люди знищили майже всіх українців, чи українці за час советської неволі так здичавили, що їм тепер і такі, позичені 1000 років тому в нас, покалічені, тобто жаргонні, слова здаються вершиною культурності й освіченості. Півдиких мешканців майбутньої Росії можна зрозуміти – вони вчили нашу мову, щоб окультуритися, охристіянитися і ослов'янитися. Не все вони зрозуміли правильно. Дещо переплутали, тому вийшов російський жаргон української мови. Вони його назвали «русскім язиком», а не мовою. Але зовсім не можна зрозуміти українців – слов'ян і європейців, які в ХХІ столітті вирішили відмовитися від рідної, логічної і культурної мови та перейти на той важкий і вульгарний жаргон. Невже здичавили і проазійшилися настільки, що втратили здоровий глузд?

Тож доброго ранку, панове! Сідайте снідати, їжте млинці зі свіжого борошна – на здоров'я! Та не горлайте, а краще вивчіть історію свого народу та зрозумійте, що народна давня мова не може бути гіршою навіть за найдосконаліший штучний жаргон, який нам тепер нав'язують бузини, толочки, азарови, морози, черновецькі, вітренки... Бо це ж справді мука – чути, як сучасні українці в давньому Києві розмовляють, немов здичавілі сіромахи.

Росіяни своєї мови не мають. Вони мають «язик». Ним вони спотворюють українські слова та переконують дурних хохлів, що саме так має звучати мова культурного народу.

Нам, якщо хочемо досягти прогресу і бути конкурентними серед вільних народів та скоріше збутися прищеплених імперією недоліків і соціалістичних пережитків, треба скоріше вийти з каламутного російськомовного середовища і ввійти в чисте джерело української легкої і логічної мови.

Мова допомагає українцям домовлятися, а «язиком» українці можуть тільки бовтати, ляскати, лизати та підлизувати.

Українська мова учить літати, російська змушує повзати.

ВСТУП

Загальновідомо, що **без мови немає нації**. Тому, коли Україна стала незалежною і ми почали будувати власну державу, я був упевнений, що наші керівники зрозуміють: **1. Без нації не можна побудувати сильну державу; 2. Без сильної держави народ не зможе бути багатим і щасливим; 3. Без багатого і щасливого народу всяка влада буде ганебною, злочинною, тимчасовою й антинародною; 4. Без народної влади держава приречена на соціальні бунти, відсталість і втручання сильніших сусідів.** А якщо, крім того, керівники України зрозуміють, що мова – це найбільш поширена і важлива інформаційна система (від її досконалості, логічності, простоти залежить і ступінь освіченості народу, і глибина інтелекту інтелігенції), то почнуть з **повернення української мови** українському народові. Найшвидше і найлегше здійснити таку важливу справу можна, лише опершись на українську інтелігенцію, – вона мусить довести великі переваги нашої мови над російською і переконати керівників держави в необхідності її швидкого впровадження в усіх сферах. Але більшість наших мовознавців так добре засвоїли шовіністичну російську науку, так перейняли імперською пропагандою, що й досі не можуть переконливо довести всі переваги нашої мови перед російською і наочно показати, яка з них первинна, а яка вторинна, похідна; яка має великі перспективи, а яка давно уже довела свою неспроможність вивести народ на шлях прогресивного розвитку. А зробити це вкрай необхідно, не витратити час на визначення мовної політики в Україні: зразу і всюди в державних установах (особливо в дитячих садках, школах, середніх і вищих навчальних закладах) перейти на українську мову й почати вирішувати важливі економічні проблеми.

Спочатку, після утворення нашої держави, українська мова начебто почала відроджуватися, але незабаром президент Кучма пообіцяв зберегти у нас мову сусіднього народу, тобто не дати нашій мові шансу на відродження. В цьому він заручився підтримкою інтернаціональної (совєтської) інтелігенції, частина якої байдужа до долі нашого народу, а інша частина хоче використати наше важке (постколоніальне) становище задля власного збагачення і на користь своїх народів. Адже зараз національність у нових паспортах не вказана, кожен може назватись українцем і під нашими національними прапорами й гаслами чинити зло українському народові. Великі надії ми покладали на патріотизм Президента Ющенка, але і в його урядах більшість міністрів не були українцями. Тож не могли сподіватися, що вони вирішуватимуть проблеми української нації. Якби в Україні хоч на 2-3 роки прийшов до влади уряд українців, то всі мовні, економічні, енергетичні, соціальні та інші проблеми, які не

розв'язуються з 1991 року, були б назавжди вирішені, й український народ зайнявся б вирішенням екологічних, промислових, наукових проблем на вищому рівні.

Прислів'я радить: **впізнавай брата по слові, а ворога – по мові**. Українці, що втратили рідну мову, уже не вміють упізнавати ворога. Оце і є причиною встановлення в Україні влади зайд і пройдисвітів.

Останній мовний закон Ківалова – Литвина – Януковича спрямований на остаточне змосковщення українців з метою зробити нас неукраїнами і невідгласами. Бо саме такі – змосковщені і дебілізовані українці завжди голосують за російськомовну злочинну владу, яка знищує Україну, бо служить Росії.

Немало українців, навіть деякі націоналісти, вважають, що не можна вимагати від російськомовних громадян швидкого переходу на українську мову. Хай собі розмовляють, як хочуть, були патріотами України. Така думка є хибною. Бо російськомовні люди є і завжди будуть легкою здобиччю імперських пропагандистів, тому в будь-який час можуть зрадити. Крім того, вони віддають перевагу російськомовним теле- та радіопрограмам, споживають та фінансують низькопробну російську культуру, а рідна українська культура залишатиметься для них чужою і через те занепадатиме.

Коли до мене звертається російськомовний, я питаю: «Ви з Москви приїхали?» Якщо каже, що з Москви, тоді можу поговорити з ним. Якщо відповідає: «Я здешній, но привик говорити по-руські.», – то кажу: «А мені гидко розмовляти з людьми, які не поважають мови народу, серед якого живуть».

Сучасний змосковщений українець – це богатир без зброї. Що він може зробити голими руками проти озброєних ворогів? Хіба що дулі давати, і то – під столом. Хто його боїться? Ніхто!

Государство – орган, що дарує блага вибраним. В Росії саме так і є. В Україні *держава* – орган, який має держати народ. Тож українці ще не мають своєї держави.

Порівняйте українське логічне слово *наголос* із відповідним російським – *ударение*. Хіба не примітивно? А ще: виголошувати чи проізносіть? Російське *трус* від нашого труситися, а не від їхнього – трястись.

ГОЛОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ НАЦІЇ

Від розв'язання мовної проблеми залежить багато. Адже мова – це головний інструмент народу, за допомогою якого формується інтелект людини і ментальність нації, здійснюється виховання й освіта, підготовка патріотичних вояків і бізнесменів, спілкування науковців і політиків, ним користуються на роботі і під час відпочинку... Користуючись чужим незручним інструментом, ми все робимо по-чужинськи, недосконало, некрасиво, абияк. Головна загроза нашій нації не в тому, що ми не вчимо і погано знаємо свою мову, а в тому, що промосковська влада постійно обмежує життєвий простір україномовних громадян, змушуючи державних службовців: чиновників президентських адміністрацій у районах і областях, працівників пошти, залізниці, ошадних кас тощо зневажати державну мову. Тож і нам, щоб вижити в умовах окупації, доведеться пристосовуватися до них. Ще більший вплив на стан мови мають засоби масової інформації. А вони у нас переважно не тільки російськомовні, а й непатріотичні. Відомо: в СРСР стати успішним журналістом можна було, тільки співпрацюючи з КДБ. Саме такі журналісти тепер керують більшістю українських ЗМІ. У деяких областях проводяться провокаційні опитування щодо надання російській мові статусу офіційної, тобто хитрі поплічники імперії намагаються заручитися народною підтримкою, щоб назавжди закріпити за Україною статус окупованої зони. Я не проти опитувань, але спочатку треба дати людям правдиву і всебічну інформацію про давність, природність, красу української мови, про численні її переваги над російською. Внаслідок двомовності й чужомовності наше відставання від країн Європейського Союзу і навіть від Росії збільшується.

Якщо ми ще довго будемо вирішувати мовну проблему, яка роз'єднує нас на радість ворогам; якщо ми не згуртуємося навколо патріотів, які ладні присвятити себе боротьбі за кращу долю народу; якщо і надалі будемо довіряти інтернаціоналістам, які за порожніми обіцянками хитро приховують своє бажання поживитися за рахунок нашого народу; якщо будемо вірити підступним ідеологам, які нав'язують нам хибну національну ідею, – то будемо приречені на зубожіння, деградацію, деморалізацію, деукраїнізацію і втратимо Батьківщину. Бути народу двомовним у сучасному світі – це те саме, що спортсмену на важкому шляху до вершини наповнювати свій рюкзак камінням. Яким би сильним і витривалим не був такий спортсмен, він приречений відстати від інших, – серйозних і зібраних суперників. Тож і нам, українцям, треба покласти край розбазаренню власного інтелекту на вивчення непотрібної чужої мови, а зекономлений час цілеспрямовано використати на сходження до ще не подоланих вершин, на

здобуття справді необхідних знань. Доки в Україні пануватиме чужа мова, вороги нашого народу будуть використовувати її для прищеплення нам чужих, часто надто шкідливих ідей і думок, щоб скерувати наші настрої у потрібне їм рiчище. Панування чужої мови – це ще гірше і небезпечніше, ніж військова окупація. Мовна окупація дає можливість чужинцям поборювати патріотів у боротьбі за владу, яку вони використовують на шкоду нашому народові.

Проте українці – могутній, витривалий і принциповий від природи народ. Майже 800 років бездержавності, неволі, етноциду не похитнули нашого прагнення зберегти свою національну ідентичність, мову, культуру. Сотні інших народів навіть у більш сприятливих умовах втрачали все і переймали мову, культуру, звичаї окупантів, стали матеріалом для збільшення чужого етносу, а ми вистояли. І тільки після проголошення незалежності, коли державу очолили лукаві інтернаціоналісти, ми трохи похитнулися, почали жити за звичаями чужого народу, користуватися його мовою.

Час імперій минув, і зараз тільки національні держави досягають справжнього успіху у вихованні й освіті, виробництві й економіці, науці й культурі, в захисті своїх кордонів та інтересів. Національними державами керують націоналісти, тобто люди, які борються за втілення національної ідеї, а своє власне майбутнє бачать тільки на тлі щасливого життя свого народу. В країнах, де до влади приходять інтернаціоналісти, процвітають корупція, несправедливість, бездушне ставлення до народів, в яких інтернаціоналісти вбачають лише джерело власних доходів, як ось у сучасній Україні.

Коли думаю, чому ми так повільно і важко вибираємося з тенет колоніалізму, чому так довго не можемо знайти дороги до вільної Європи, чому так бідно живемо, то щоразу приходжу до однакової відповіді: тому що забули рідну мову і тепер не можемо домовитися не тільки з приводу вирішення найважливіших проблем, а й щодо найпростіших питань. Ось і маємо: в політиці – невизначеність, тобто багатовекторність, в економіці – глибока криза, у виробництві – розруха, в армії – дідівщина, податкова служба не дає працювати дієздатним підприємствам, а служба безпеки не чіпає навіть відомих усьому світові злочинців. Перша програма українського радіо не може прожити дня, щоб не надати час російськомовним для висловлювання своїх міркувань, які часто бувають образливими для українців, а на "українському телебаченні" цинічно бенкетує іноді прихований, а найчастіше відвертий російський шовінізм.

Усі ми з дитинства пам'ятаємо вислів: "Язык до Києва доведе", але забули, що для цього язык має володіти рідною мовою. А коли наш язык намагається питати дорогу чужою мовою – "російським

язиком", то від нас усі сахаються, як від коня, що кукурікає. Відомо, як впливає патріотизм на результати праці. А головною, хоч і не єдиною, ознакою патріотизму є мова. Тому і не можемо чекати від російськомовних громадян добрих досягнень на державній службі. З часів СРСР саме російськомовні займають більшість відповідальних посад у державі та на великих підприємствах, тому чекати значного зростання економічних показників теж не доводиться. Я не можу погодитися з тими, хто стверджує, що цього не розуміють ні в президентській адміністрації, ні у Верховній Раді. Мабуть, багато відповідальних осіб добре розуміють значення мови, патріотичності, демократизму, професіоналізму в розбудові незалежної України і саме тому ухвалюють такі закони й укази, які ускладнюють відродження нашої рідної мови, повернення до притаманної українцям демократії, перешкоджають впровадженню національної освіти та патріотичному вихованню молоді, гальмують рух до вимріяної національної української державності.

Рідна мова корінного народу для держави – як піч для хати. Без неї, навіть якщо все інше в чудовому стані, народу ніколи не буває тепло і затишно. Нас кілька віків привчали грітися біля печі, що стоїть у сусідській хаті. Так ми почали зневажати свою хату – Україну, перестали прикрашати її та наводити в ній лад. Від холоду і вологи хата – держава – може зруйнуватися. Про це тільки і мріють "собірателі земель" та рятівники імперії.

Материнська мова – це не мова матері, а мова племені, народу, бо мати теж може не знати рідної мови, через підступну імперську освіту.

Велика помилка – вважати, що зайвих знань не буває, і далі учити російську мову, коли без неї вже можна обійтися. Зайві знання теж потребують часу. А час – це життя!

Чи збагатило християнство нашу мову? Мабуть, навпаки, збіднило. Ми, хоч і не перейшли, як це зробили угро-фінські народи Росії, на церковнослов'янську мову, але перестали спілкуватися з природою і розуміти її.

Російська мова веде українців до культурної, соціальної, політичної, моральної деградації, неграмотності і відсталості. Якщо російськомовний займається фізикою, хімією чи іншими науками про природу, це не так помітно. Але скільки пустого гонору, нецтва, неосвіченості демонструють повсякдень російськомовні діячі культури, гуманітарних наук, освіти.

МОВА І НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ

У Конституції України записано, що у нас не повино бути державної ідеології. Але ж без неї гальмується розвиток літератури, мистецтва, науки і взагалі культури, не розбудовується армія, занепадають освіта й виховання, порушуються моральні принципи. Основою державної ідеології має бути національна ідея. Якщо спробувати українську національну ідею в усі віки буття нашого народу найповніше передати одним словом, то це слово буде – **справедливість**. Українські націоналісти впродовж багатьох віків, після руйнування Руської (Української) держави ординцями, боролися за справедливість для свого народу. Бо вважали справедливим кожному народові жити у власній державі, спілкуватися рідною мовою, мати свою церкву, самому обирати керівників, порядкувати на власній землі за власним звичаєм. Таких людей у Франції називають французами, у Німеччині – німцями. А в залежній Україні Москва називала таких патріотів націоналістами.

Без відродження української мови на українській землі годі й думати про втілення української національної ідеї в Україні. Мова – це доля народу. Українська мова виховує не тільки любов до Батьківщини, яку, до речі, іншою мовою ні дітям, ні студентам, ні солдатам прищепити взагалі неможливо. Недарма в нас саме російськомовні інтернаціоналісти і у Верховній Раді, і в уряді, і на інших посадах постійно демонструють цинічне ставлення до всього українського. Українцям, вихованим в українських традиціях, завжди було притаманне шанобливе ставлення до жінки, батьків, дбайливе поводження з природою, повага до інших народів. Якраз рідна мова допомогла нам у піснях і прислів'ях зберегти дохристиянські звичаї та обряди.

Скориставшись відсутністю чіткого формулювання у нашій Конституції національної ідеології, міністр освіти В.Кремінь (член партії СДПУ(о)) кілька років у радіопрограмі «Ідеологія для України» нав'язує нам чужинську інтернаціональну ідеологію і обгрунтовує переваги громадянського виховання над національним. Часто він заявляв, що сучасні діти виховані в більшій свободі, що вони самодостатні тощо. Слухаю цього ідеолога і думаю: скільки підступності й зневаги до української нації треба мати в душі, щоб під розмови про поважне ставлення до наших дітей змушувати школярів-українців проти їхньої волі вчитися в російських школах. Адже в багатьох областях України розвиток української освіти уже понад 20 років цинічно гальмується.

Мова рятує. «Язык» руйнує. Мова – це шлях до успіху, здоров'я, щастя. Мова – ключ до плідного життя.

ДАВНІСТЬ НАШОЇ МОВИ

Відмовившись від державної ідеології в Конституції, ми тим самим надали сусідам необмежені можливості впроваджувати свою ідеологію на нашій землі. Цьому сприяє панівне становище російської мови, яке ревно оберігається імперськими агентами та сексотами. Вони зберегли в своїх руках майже всі засоби масової інформації і через них агітують за всякі слов'янські союзи, спільну державу, спільну культуру, спільну історію, використовуючи пасивність наших керівників, проводять агітацію проти нашої держави, відродження рідної мови, вивчення української історії, реабілітації наших пращурів-патріотів, яких вони затаврували «ізменниками» і присудили до забуття. Тобто росіяни і зараз проводять ту ж імперську політику, яку запровадили проти нас зразу після Переяславської ради. Весь час нас переконували і ще й досі переконують, що нема української мови, а є малоросійське «наречіє», якийсь російсько-польський суржик, а якщо його і називали мовою, то вважали її другорядною, відсталою, селянською, мужицькою, хуторянською. Нагадаю, що писали російські критики, глузуючи з Тараса Шевченка, автора щойно виданого в 1840 році "Кобзаря": "Жаль бачити пана Т.Шевченка, коли він спотворює думку і російську мову, підробляючись під хохляцький стрій", – або нібито українські поети "переробляють великоросійські слова і фрази на малоросійський лад". А що така думка серед росіян панує до цього часу і вони всіма засобами, в тому числі ЗМІ, намагаються накинати її і нам, то українцям треба врешті-решт довести, чия мова давніша, а чия "переробляє слова і фрази", чия мова первинна, а чия вторинна, чия народна, а чия – суржик, що виник внаслідок змішання кількох мов.

Коли я чую або читаю думки росіян про суржикову другорядність нашої мови, то згадую давній анекдот: *Молодий пан бачить, що один з кріпаків вельми схожий на нього. Гукнув він його та й питає: "А не служила лі твоя мати служанкою при мойму отце?" Той відповідає: "Ні, пане, не служила, але мій батько топив груби в кімнатах вашої матінки".*

То давайте, щоб розібратися, чия мова первинна, а чия вторинна, звернімось до історичних і лексичних фактів.

В історичній площині, справді, можна вважати, що українська мова має селянське походження, – адже вона виникла десятки тисяч років тому, коли всі люди жили не в містах, а в селах. А російська, дійсно, міська (городская), бо створена монахами та попами в містах, збудованих руськими князями на землях угро-фінських племен вХІ-ХІІІ століттях. Саме тому, що в ті часи служба в церквах правилася церковнослов'янською мовою, то вона і стала основою «язика» російського народу, що почав тут утворюватися. Тобто ці племена не тільки християнізувалися, а й

«ослов'янувалися». Оскільки християнізація на землях України відбулася на 200-300 років раніше, за цей час церковнослов'янська мова дуже збагатилася, поповнилася українськими словами. Таким чином російська мова утворилася внаслідок змішання церковнослов'янської (староболгарської), української, татаро-монгольської та місцевих мов, рідних фінно-угорським народам центральної Росії. Саме тому в російській мові так багато українських слів. Щоправда, деякі з них понівечені (*бузувірство* стало *изуверством*, *саджанець* – *саженцем*, *зріст* – *ростом*, *чужина* – *чужбиною*, *голобля* – *оглоблею*, *суджений* – *суженьям*, *опеньки* – *опятами* тощо), інші змінили зміст (*неділя* – *неделя*, тобто *тиждень*; *ляти* – *лять*, тобто *гавкати*; *орати* – *орать*, тобто *кричати*), що цілком зрозуміло, коли згадати, що в тогочасній ординській Росії письменими були переважно монахи, більшість з яких – греки або жиди – не дуже добре знали українську мову і, створюючи нову (російську), дещо переплутали.

Щоб хтось не подумав, що наведені слова покалічені не в російській, а навпаки, в українській мові, зверніть увагу на те, що майже всі наведені наші слова логічно утворені з інших наших слів (*буза*, *садити*, *чужий*, *голити*, *гав*, бог землеробів – *Ор*). А ще згадаймо, що раніше люди широко використовували в їжу і для лікування різні рослини, тому назви таких рослин у природних мовах давніх народів входять до складу найдавніших слів, які відзначають якісь важливі їхні якості. Наприклад, квіти "*нагідки*" так названі українцями тому, що стають у "*нагоді*" при багатьох хворобах, рослина "*калюжниця*" – через те, що росте в місцях, де бувають калюжі, а "*дивосил*" має дивовижну лікувальну силу. А російські назви відповідних рослин – "*ноготки*", "*калужниця*" і "*девясил*" не несуть ніякого логічного навантаження і свідчать, що росіяни, привласнюючи чужі слова, не розуміли їхнього глибинного змісту і покалічили їх або з нерозуміння, або спеціально, щоб видати за свої.

Ось ще кілька доказів того, що українська мова використовувалася для створення російської, а не навпаки. Наші слова: "*млинець*", "*засвітла*" постали з наших-таки давніших слів: *млин*, *світло*. А від яких російських слів походять відповідні нашим слова: "*блин*", "*засветло*"? Адже в російській мові нема таких первинних слів, від яких можна було б утворити наведені слова. Тому ці слова просто запозичені у нас і трохи покалічені.

Наша *посмішка* – від нашого слова *сміх*. У росіян теж є *смех*, але замість *посмішки* – *улыбка*. Чому? Тому що вони «позичали» у інших народів не системи (гнізда) слів, а окремі слова, не знаючи їхнього походження. Наше *скоротити* – від *короткий*. А їхнє *сократить* від чого? Адже ім'я *Сократ* не могло бути основою для цього слова. Воно є покаліченим варіантом нашого слова *скоротити*.

В Україні мовотворчий (глотогонічний) процес триває десятки тисяч років. Процес формування української лексики народом можна прослідкувати, розглянувши творення деяких слів: *то – надто – занадто; пека – безпека – небезпека; Ра – ранок – радість – ура.*

Коли йдеться про давність російської мови, то не враховують того факту, що основою її стала церковнослов'янська мова, створена Кирилом і Мефодієм тільки в IX столітті на основі староболгарської задля полегшення християнізації слов'ян. Російський народ утворювався ординцями з представників інших народів і племен, коли процес формування мов у світі уже давно завершився. Нову мову можна було створити тільки штучно, з'єднавши елементи інших мов. Російська саме так і виникла. Давні народи творили свої мови впродовж тисячоліть. У росіян усе навпаки – штучна мова, що створена зі староболгарської, української та мов угро-фінських племен, була використана 500 років тому, щоб сформувати російський народ.

Отож їхня мова ще молода. Може, тому вона така агресивна? "Великій рускій язык" уже стер з лиця землі десятки народів з їхніми мовами, релігіями, культурами. Це тепер загрожує і нам. Докази – не тільки в листах українців з Криму, Донбасу, Харкова тощо, а й у нашій Верховній Раді, яка при обговоренні закону про освіту визнала необов'язковим вивчення в школах української мови. Хтось із патріотичних депутатів тоді висловив таку думку: якщо громадяни України різних національностей не зрозуміють важливості впровадження в Україні державної мови, то міцної держави ми не збудемо. Прикро, що наші патріоти у Верховній Раді ще й досі не усвідомлюють, що головною метою російських шовіністів і українських комуністів та соціалістів завжди було "злиття" українського народу з російським – шляхом витискання з ужитку нашої мови, знищення нашої культури, відступництва від своєї історії на користь Росії. Зараз лівих підтримують і олігархи, які мають на меті позбавити наш народ не тільки мови, а й землі, заводів, фабрик тощо, тобто бажають привласнити наше багатство. А будувати незалежну українську державу, в якій українці мали б такі ж права, як французи у Франції чи поляки у Польщі, вони не збираються і тому при розгляді найважливіших державних проблем підтримують комуністів. Якби патріоти розуміли це, то, мабуть, ніколи не йшли б на компроміс із фракціями, що вороже ставляться до незалежності нашої країни, особливо в питанні мови, культури, науки тощо.

Народ – це спільнота, що створила свою мову. За висновками багатьох іноземних учених, українська мова є однією з найдавніших. Наприклад, російський учений-енциклопедист, історик-язикознавець О.Д.Чертков, прочитавши в оригіналі

Страбона, Геродота, Плутарха, Платона та багатьох інших античних вчених, у своїй книзі «О языке пелазгов, населивших Италию» (Москва, 1858 рік) писав, що пелазги та етруски – це давньоукраїнські племена, які принесли до Греції та Італії цивілізацію – духовність, хліборобську культуру, письмо, знання з астрономії, медицини та інших наук, а також мистецтво містобудування. А польський і російський учений М.Красуський ще в 1880 році виявив, що давньогрецька, єгипетська, римська мови походять від праукраїнської. Тож і народ наш має глибоке коріння. Народ, який створив мову, не стане її калічити. Калічать мову (зжаргонюють її) завжди сусіди. Вони, «позичаючи» чужі слова, спотворюють їхній зміст, плутають різні поняття В цьому легко переконатися, вивчаючи «русській язык».

Українська мова – народна, її можна порівняти зі справжнім діамантом, який народ шліфував упродовж тисячоліть, а російська мова – як штучний кристал, недавно створений. Однак наша мова продовж останніх століть у Російській імперії була забороненою, ми від неї трохи відвикли, а російську нам нав'язували всіма способами. Тому вона зараз більш уживана і звична, нею написано більшу частину книжок, потрібних нам в усіх сферах. Нею змушені були писати і ми, й інтелігенти інших народів СРСР. А українська мова – ніби запорошений дорогоцінний камінь: він хоч і не так виблискує, як новий штучний діамант, але коштує незрівнянно більше. Звичайно, щоб стати законним власником цього скарбу і використати його на благо народу, нам усім треба добре володіти рідною мовою і скрізь користуватися нею, як французи – французькою, німці – німецькою, поляки – польською. Це справедливо, розумно, законно. Отже, настав час зрозуміти, що не може бути суржиком народна мова. Ми стали суржикомовними хохлами, коли перейшли на чужу, штучно створену мову.

Хай росіяни самі спочатку розберуться і зрозуміють, що вони нам пропонують взамін нашої чудової мови. Хіба ми погодимося говорити замість наших зрозумілих слів: *сторінка, вистава, літак, стежка* дивні російські – *страница, представлєгіє, літак,, тропа*.

Мова є показником мудрості народу, його творчого потенціалу.

В давні часи ми всі рослини нарікали *травами*. Тому їжу, приготовлену з моркви, капусти, буряків тощо, назвали *стравами*.

ПОЧАТОК ЗРОСІЙЦЕННЯ

В українські міста російська мова почала проникати зразу після Переяславської ради 1654 року, разом з чиновниками й армією російського царя. Росіяни і не думали виконувати ніяких угод тієї злощасної "ради" і з самого початку впроваджували підступний план перетворення українців на росіян. А це можна було здійснити тільки після знищення нашої мови. Багато хто з українців зараз звинувачує Богдана Хмельницького якщо не в зраді України, то в дипломатичній короткозорості. Але хіба можна було передбачити небачену віроломність, жорстокість і жадібність російського царя, що видавав себе за нашого єдиновірця і захисника перед бусурманами та католиками? Нам варто пам'ятати переяславський досвід і нині у відносинах з росіянами враховувати його. Процес русифікації колоній описано в журналах Російської Академії наук ще в XIX столітті. Вони повідомляють, що не тільки в Україні, а й в усіх інших колоніях Росії російською мовою, окрім колоніальної адміністрації, спочатку користувалися всілякі підлабузники, зрадники своїх народів та лакеї, яких воєводи, губернатори, жандарми та інші російські чиновники пригрівали або приймали на службу (у нас ще й зараз російською розмовляють навіть у Верховній Раді не тільки росіяни, що почувають себе досі панівною нацією і зневажливо ставляться до нашого народу, а й ті українці, точніше, хохли, що дотепер вважають себе імперськими чиновниками і залишилися вірними імперським порядкам). Потім повільно, шляхом витіснення рідної мови з канцелярій, судів, шкіл, інших установ та навчальних закладів, коло російськомовного населення в містах розширилося. Саме в цьому полягає пояснення феномена російськомовності багатьох наших міст і україномовності сіл. Адже в селах представників колоніальної адміністрації довго не було, та й потім їх там було мало. На цій підставі шовіністи називають нашу мову селянською.

Більшість українців мала національну гідність, розуміла переваги рідної мови над чужою, російською, тому засновувала українські школи, видавала українські книжки, ставила українські спектаклі і не хотіла змосковщуватися. Тоді російські царі вжили до "братнього" народу брузувірських заходів: заборонили видавати і навіть завозити в Україну українські книжки, вчити дітей української грамоти, навіть користуватися нашою мовою в театрах. Як наслідок – українська інтелігенція почала зникати, перероджуватися на російську. Для прискорення цього процесу Росія виселяла українців і розсіювала їх по віддалених регіонах імперії, а на їхнє місце переселяла росіян, німців, сербів тощо.

Матірщина для росіян є необхідним додатком до їхньої бідної, важкої, нелогічної мови. В Росії чути її природно, в Україні – гидко!

ЗРОСІЙЩЕННЯ ЗА РАДЯНСЬКИХ ЧАСІВ

Проте наша мова виявилася сильнішою від царських указів і навіть у таких умовах жила і підтримувала почуття гідності у більшості українців. Тому, коли в Росії стався переворот і до влади прийшли більшовики, вони назвали імперію "союзом" та почали впроваджувати досконаліші способи русифікації. Так, напередодні індустріалізації в 30-х роках планово проведений голодомор 1933 року позбавив життя понад 8 млн. носіїв української мови в селах Східної, Центральної, Південної України (слава Богу, що Західна Україна ще не була приєднана до імперії російських більшовиків), і таким чином на шахти Донбасу, фабрики та заводи Луганської, Дніпропетровської, інших областей, у порти і на корабельні Південної України не могли прийти вихідці з наших сіл. "Допомогла" Україні тоді, як і завжди в таких випадках, Росія, приславши своїх переселенців у наші міста і вимерлі села, які таким чином легко і просто були змосковшені. Після цього майже всі українські вищі навчальні заклади стали переходити на російську мову навчання, щоб задовольнити потребу в освіті переселенців і зменшити можливості українців здобувати перспективні професії.

Наступний етап русифікації України Москва теж почала з голодомору 1947 року. Якраз тоді починали відновлювати народне господарство після війни з фашистами. Тож знову, замість знищених голодом українців, на українські фабрики і заводи Москва прислала росіян. Тоді не тільки вищі навчальні заклади, а й технікуми були переведені на російську мову. Приміром, у мене в 1951 році у Херсонській морехідці, куди мріяв вступити, не прийняли документів, бо після закінчення семи класів сільської школи погано володів російською мовою. Таким чином, усіх, хто тягнувся до знань чи хотів отримати престижну професію, змушували вчити таку важку для нас російську мову, зовсім чужу менталітету слов'ян.

Особлива роль у процесі злиття націй і перетворення їх на росіян належала армії. Українців направляли служити в Росію, а на нашій землі служили переважно росіяни. Окрім того, мільйони росіян по закінченню служби в інших регіонах при виході на пенсію отримували квартири в Україні, особливо в Криму та інших південних областях.

333 роки (з 1654-го по 1991 рік минуло 337 років, але треба врахувати, що в 1918–1919 рр. та в 1942–1943 рр. ми виходили зі складу Росії) росіяни на нашій землі вели себе, як окупанти, і з нами не церемонилися – забороняли викладання українською мовою в школах для українців, закривали наші книгодрукарні, катували носіїв української мови, знищували голодоморами, переселяли до Сибіру, розстрілювали, перетворювали на

російськомовний советський народ, а Україну – на географічне поняття. Навіть тепер русифікатори-шовіністи не змінили своїх планів русифікувати нас, щоб залишити назавжди на орбіті імперії, тобто в російському інформаційному просторі, де нас тримали за молодших братів-недоумків, таких що мусять підкорятися «старшому братові» у впровадженні його державницької, яскраво шовіністичної й україножерної ідеї на нашій же українській землі. Наприклад, у Харкові провели опитування щодо надання російській мові статусу офіційної, щоб мати "законні" підстави для завершення процесу русифікації українців. Це зараз вони говорять про рівні права для обох мов, а коли їхні батьки – російські шовіністи 30-х років минулого сторіччя – не зупинилися перед убивством десятків харківських студентів, які намагалися відстояти своє право навчатися українською мовою, ніхто не проводив ніяких опитувань щодо того, чи хотіли українці ставати російськомовними.

Російська історія, церква, література, культура ось уже 300 років працюють над тим, щоб з нашого національного героя Івана Мазепи створити образ зрадника, щоб свою народну українську мову ми визнали малокультурною, селянською, а московський жаргон нашої мови вважали великим і культурним «руським».

Особливо важлива роль у здійсненні цього підступного московського плану відводилася тим українським ідеологам, в першу чергу письменникам, які за етнічним походженням були тюрками, угро-фінами, жидами тощо. А тим з них, хто відкрито зневажав українську мову і культуру та демонстрував ненависть до всього українського, російська влада прощала аморальні вчинки, навіть деякі вольності, і допомагала стати моральними авторитетами для українців, піднімала їх на п'єдестал високої майстерності світового рівня. Українців століттями змушували вивчати в навчальних закладах їхні твори. Наприклад, в шкільних підручниках як моральний авторитет та майстер світової проби, що народився в Києві, поданий М.Булгаков. І дітям хочеться почитати його твори, щоб стати хоч трохи кращими. І вони читають, що пише про українців цей біологічний ворог українського народу, серед якого він виріс: «... Обличчя – лисячі, пергаментні, всипані работинням і червоними прищами на сірій шкірі. Косять маленькими очима, з яких сочиться ненависть. Під качиними носами черв'ячками обвисають до низу вуса під рудою бородою. Хода у них вовча, поведінка незграбна, вбрання – шароварне. Висловлювання їхні безглузді, думки і світогляд – недолугі. Смердить від них кислим потом, махрокою і поганим тютюном. А

найбільш у світі вони полюбляють уранці ковтнути горілки. Загалом же вони – кровожерні боягузи з шомполами, шомполами, шомполами... Хто тероризував російське населення цією паскудною мовою, якої у світі не існує?...» (Взято із статті Миколи Задорожного «Справжній Булгаков». Газета «Персонал плюс» 8-14 грудня 2010 року). Почитавши таке, розумієш, що саме оці булгакови та їхні наслідувачі: бузини, толочки, табачники допомагали і допомагають тепер російським царям, вождям, президентам та їхнім спецслужбам, особливо 5-ій колонії, знеславлювати українських патріотів, ізолювати їх від народу та звеличувати у свідомості народу зайд, пройдисвітів, українофобів і таким чином знищувати Україну. Тепер ті українці, що повірили у ці вигадки російської пропаганди, соромляться за дії та вчинки своїх державних діячів (таких як І.Мазепа, М.Залізник, Міхновський, С.Бандера), цураються своєї мови, ніяковіють, коли їм доводиться визнавати себе українцями. Такі «українці» уже не хочуть учити своєї правдивої історії і разом з росіянами вшановують кривавих російських царів та вождів, святкують їхні перемоги над Україною, заперечують факт проведення голодомору своїх батьків, виправдовують репресії українців упродовж усієї спільної історії після 1654 року.

Серед російських письменників булгакових немало: О.Купрін, О.Пушкін, В.Белінський, Достоевський, Бузина... Всі вони вірно служать імперії, яка забрала у нас рідну мову, занедбала нашу культуру і привчила до своєї, змусила молитися в імперській церкві за поневолювачів, знищила нашу патріотичну інтелігенцію, довела народ до зубожіння. Нашу залежність російські імперські письменники та журналісти використовують, щоб нав'язати українцям почуття меншовартості. Тому і пишуть шовіністи образливі для нас твори і статті. Пишуть, бо не хочуть, щоб ми знали про переваги нашої мови над російською та правдиву історію українського народу. Тому нам краще взагалі відмовитися від читання не тільки творів російської шовіністичної класики, а й від підступної шовіністичної преси: «Комсомольская правда», «газета 2000», «Сегодня», «Факты», «Киевлянин» тощо. Читачі такої преси стають піддослідними шурами російської пропаганди.

Порівняймо наше слово *обережно* (від слова *берег*) з їхнім *осторожно*. Ми *бережемося* і *бережемо* своїх близьких. Вони сторожать інших. Ці та інші слова (*питати – пытать, наголос – ударение*) свідчать про різну ментальність нашого народу і російського. Справжні українці бережуть рідну мову, а російськомовні хохли *сторожать*, аби ми не вирвалися з Росії і не зашкодили пануванню російської мови в Україні.

МОВНА АГРЕСІЯ

Нині шовіністи змінили тактику і вдалися до очевидного лукавства: з одного боку, нав'язують нам думку, що двомовність є великим здобутком нашого народу, а з іншого – про вторинність нашої мови, її зіпсованість впливом польської. Це робиться для того, щоб ми в умовах двомовності ставилися до своєї мови як до другорядної і продовжували спілкуватися тільки російською. Мета цього задуму прозора – врешті-решт убити нашу мову і знищити українство. Але ж двомовність не є показником освіченості, культурності чи демократичності народів. Навпаки, саме одномовність характерна майже для всіх вільних народів Європи: поляки, греки, німці, румуни, французи, іспанці – всі (хоч і освічені) одномовні, навіть найбільш вживану в світі англійську мову серед них знає не більше 10% населення. А двомовність (багатомовність) є особливістю тих держав, у яких на своїх етнічних землях живуть з давніх часів два (чи більше) народи (Швейцарія, Фінляндія). Причому і в двомовних державах на своїй землі кожен народ розмовляє тільки своєю мовою. А двомовний українець часто має вигляд телепня, бо думає не над тим, що сказати, аби було розумно і своєчасно, а над тим, як сказати, якими словами, щоб не було по-дурному або безграмотно.

Чому група українців переходить на російську мову, коли до них підходить хоч один російськомовний? Цьому є кілька причин. Найголовніша з них – страх. По-перше, українці після заборони української мови майже 350 років боялися, що їх запідозрять у ворожому ставленні до Російської імперії. Особливо в останні 89 років, коли московська влада та її прихвосні в Україні могли звинуватити кожного україномовного у «буржуазному націоналізмі» судити, розстріляти або зіслати в зону. По-друге, за ці століття колоніального приниження нам прищепили думку про другорядність нашої мови, її відсталість, селянськість, зіпсованість впливом польської мови в часи, коли у нас панували поляки, та про вищість, культурність російської мови. Отож українці дотепер бояться, що їх за вживання української мови звинуватять у селянській малокультурності. По-третє, коли розмовляєш із російськомовним, то не хочеться чути одночасно із штучним російським «язиком» мелодійну українську мову. По-четверте, російським жаргоном легше домовлятися з російськомовними людьми – досить двох-трьох слів і чотирьох-п'яти матюків, щоб з'ясувати все, що треба, щоправда, на надто низькому розумовому рівні. П'ята причина – що і нині у нас, як і в радянські часи,

більшість начальників – росіяни. Отже, україномовному українцю складніше знайти роботу і важче працювати.

А ще одна причина «сили» російської мови в тому, що за нею стоять російські імперські керівники з атомною бомбою, щоб підтримувати свою 5-ту колону. Це нагадує давній одеський анекдот: до чоловіка підбігає хлопчик років 8-10 і каже: «Дядя, дай годинник!» Чоловік відповідає: «Годинник мені самому потрібен. На тобі карбованця, купиш морозива». Тоді хлопчик хапає чоловіка за полу піджака і кричить капризним голосом: «Не хочу карбованця, хочу годинника!» Чоловік намагається вирвати піджак з рук хлопця, аж тут із-за куша виходить здоровило з дубиною: «Канчай обіжать рябьонка! Атдай ему часи!» Така наша дійсність. Особливо на сході та на півдні України.

Мовна агресія росіян виконує те ж завдання, що стояло перед російськими військами в період так званої громадянської війни, яка насправді була війною Росії проти народів, що намагалися створити незалежні держави. Більшовицький командир українського фронту Антонов-Овсієнко у прикордонному місті Суржа на Курщині так напучував у 1918 році червоноармійців: «Против вас стоїт 30-мільоний народ, імена которых невозможно выговорить, внешность которых такова, что надо убивать без всякого милосердия і пощади. Это звері... с ними нельзя общаться как с порядочными людьми. У нас кров лучше, сердце творже, нерви крепче. Мы должны выжать все возможности з України, чтобы усилить военный потенциал России».

БУЛОЧКА (те, що було)

Українець: Щонеділі збиратимемося в клубі о десятій ранку.

Хохол: А в какой день?

Українець: Повторюю: щонеділі.

Хохол: Ну, й олух! Тебя, дурной хахол, руськім язиком питають: в какой день неделі?

Українець: Тобі, розумний кацапе, українською мовою сказано: щонеділі.

Чи не абсурдно для Українця звучить: ***рабочая неделя, приятного апетита, добро пожаловать?*** Та нізачо вони не змусять освічених українців розмовляти їхнім жаргоном!

ЯКА Ж ТИ ГАРНА, РІДНА МОВО!

Мені в дитинстві пощастило переконатися в перевагах нашої мови, що допомогло вистояти за комуністичного режиму, залишитися українцем, хоч середню і вищу освіту випало здобувати в Росії. А було так.

Після третього класу – а навчався я в сільській школі на Херсонщині – мені довелося літо провести в Херсоні. Повернувся я в село російськомовним (навіть російську матірщину освоїв), – правду кажуть, що все погане, шкідливе, вульгарне прилипає до дитини краще і швидше за добре і чемне. Свої знання я щедро передавав товаришам. Коли це почула баба Приська, то дуже розсердилась: "А чого це ти базикаєш тією ж мовою, що і наші кровопивці!.." Але я тоді не звернув уваги на слова неписьменної старенької. Тільки пізніше дізнався, що багато її родичів, серед яких і власні діти, померли в 1933 році від голоду, а чоловіка і старшого сина в 1937-му забрали як ворогів народу.

Мої русифікаторські успіхи помітив і один з учителів і прочитав нам лекцію про рідну мову. Він порівняв її з російською і досить швидко довів, що наша мова – первинна, а російська походить від неї, бо ще задовго до виникнення Київської Русі українці мали свою мову, а російська почала створюватись штучно як суміш кількох мов тільки після появи Московського царства, приблизно 500 років тому. Основою для неї стала староболгарська мова, яку привезли в Київ грецькі монахи до християнізованих українців. Ця мова, хоч і дуже збагатилася українськими словами і висловами, не стала нашою народною мовою і використовувалася тільки в монастирях. А коли нащадки хана Батия збагнули, що християнська церква допомагає їм гнобити підкорені угро-фінські народи, вони охристиянилися і почали нав'язувати їм церковнослов'янську мову. Відтоді, як там почав утворюватися російський народ, та мова, збагачена українською лексикою, стала називатися російською.

Чому становлення російської мови часто-густо йшло шляхом калічення українських слів та перекрученням їхнього змісту? Тому що, як уже зазначалося, церковнослов'янську мову збагачували українськими словами і висловами грецькі монахи, які погано володіли українською мовою і тому багато що переплутали та понівечили, як це часто буває з іноземцями. А може, деякі слова покалічили спеціально, щоб видати за свої? Вчитель це довів нам, порівнюючи наші слова з російськими. Наприклад, *огірок* гіркий, коли перестигне, а російське *огурец* – це наше *огірок*, але спотворене аж до втрати споріднення. Візьмемо слово *гавкати*; навіть собаці зрозуміло, що це означає, а *лаяти* можуть тільки люди; у росіян – навпаки, *лають* собаки. А хіба російське *тіскі* походить від російського слова *сжімать*? Звичайно – ні. Навіть

неписьменному зрозуміло, що воно утворене з нашого слова *тиснути*. Наше логічне *сироватка*. (її отримують після відтискування сиру з кислого молока) перетворилося в їхній понівеченій мові на *сыворотку* (діти сміялися: сиворот-навиворот). Наша назва *горобець* пов'язана з *горобиною*, яку ці птахи полюбляють взимку, а їхні *воробей* та *рябина* ніяк між собою не пов'язані, а тільки подібні до наших відповідних слів. Якщо у нас *перегній* логічно одержують з *гною*, то у них – *перегной* з... *навозу*, що свідчить про запозичення нашого слова. Тільки рідна мова може налаштувати нас на плідну, напружену працю впродовж тижня. В слові *тиждень* відчувається щось важке і водночас світле, величне, чи не так? Недарма казали: «Українцю праця, що дитині цяця, а росіянину работа – що святій хрест для чорта». В кінці *тижня* у нас день відпочинку, який так і зветься – *неділя*. Росіяни, запозичуючи дещо з нашої мови, багато чого спеціально переплутали, щоб видати за своє. Тому весь тиждень вони назвали *неделей*, а останій день тижня *воскресением*, що в українців викликає тільки подив – адже навіть воскресіння Христа християни святкують тільки раз на рік. Коли вони стверджують, що це в нашій мові покалічено зміст цього слова, то будь-який українець може запитати росіян: "Чому тоді у вашій мові день після вашого *воскресения* називається, як і у нас, *понедельником*?" В українській мові назва *понеділок* логічно вказує на те, що цей день наступає після нашої *неділі* (*по неділі*), а росіянам треба б називати його *повоскресником*. Тут ми знову бачимо, як росіяни при створенні своєї оригінальної мови запозичили багацько наших слів, та так переплутали їхній зміст, що справжній українець щиро дивується, почувши їхню, таку схожу на нашу, але малозрозумілу мову.

До речі, росіяни вільно поводяться не тільки з нашими словами. Французьке *celerі* стало в Росії *сельдереєм*, а *Арабія* стала *Аравією*. Візьмімо російське *конфета*. Відомо, що воно пішло від французького *конфетті* (а не навпаки), але одержало в Росії зовсім інший зміст. Прикро, що і в наших сучасних словниках це слово часто вживають замість такого зрозумілого, логічного й звичного, як *цукерка*. Використовувати в українській мові російські слова – все одно, що споживати *конфетті* замість *цукерок*.

Пригадую, як ми сміялись, порівнюючи українські назви місяців, що мають великий народний сенс, із російськими, котрі являють собою набір незрозумілих для слов'ян слів, які так важко було запам'ятати по порядку, а не те, щоб збагнути.

Усі ми тоді погодилися з учителем, що розмовляти російською мовою, коли ми маємо значно кращу рідну, – однаково, що їсти "кіслиє рускіє ці", коли на столі стоїть запашний український борщ. Тож коли учитель звернувся до мене, щоб дізнатися, якої я думки про українську мову після розмови з ним, я відповів: "*Яка ж ти гарна, рідна мова!*"

ПЕРЕВАГИ НАШОЇ МОВИ

Найкраще переваги нашої мови видно з наведених нижче пар українських та відповідних їм російських слів:

мова – язык,	розмова – беседа,
мовчки – молча,	мовити – говорить,
мовлення – вещание,	мовний – речевој,
мовчати – молчать,	мовчання – молчание,
мовчазний – молчаливый,	замовкати – замолчать,
змовлятися – сговариваться,	примовка – прибаутка,
мовляв – дескать,	умовляти – уговаривать,
промовець – оратор,	відмовляти – отвечать,
промовляти – произносить,	замовляти – заказывать,
безумовно – безусловно,	змова – заговор,
намова – подстрекательство,	обмова – клевета,
передумова – предпосылка,	обмовка – обмолвка,
мовознавець – языковед,	умовний – условный,

невгамовний – неугомонный,
обмовлятися – оговариваться,
зумовлювати – определять,
немовля – грудной ребёнок,
велемовний – словоохотливый,
лихомовство – злорозгычье.
домовленість – договорённость
скоромовка – скороговорка,
промовистий – выразительный,
безмовний – безмолвный,

Таких довгих рядів однокореневих слів не має жодна мова Світу. У наведених парах усі українські слова логічно творилися давніми українцями в процесі природного розвитку мови впродовж багатьох тисячоліть з одного кореня *мов* широкою і багатою системою префіксів і суфіксів, що свідчить про давність, народність, природність, закономірність походження, велику мудрість нашої мови, її започаткування від наших слов'янських богів. Опанувати таку систему українських однокореневих, логічно пов'язаних між собою слів і дитина, і дорослий можуть легко й швидко. Російська система відповідних слів логічно ніяк не пов'язана між собою, вона штучно створена на основі більш як 15 коренів і важко запам'ятовується. Порівняйте геніальне українське слово *немовля* з незрозумілим російським відповідником *грудной ребёнок*. Майже всі російські слова залучені з інших мов. Наприклад, слова *молчать*, *молчание*, *безмолвный*, *неугомонный*, *обмолвка* створені шляхом запозичування та знівечування наших слів *мовчати*, *мовчання*, *безмовний*, *невгамовний*, *обмовка*. Такі покалічені слова, цей "суржик" чи, точніше, цю словесну саламаху важко засвоюють і діти, і дорослі. Мова, яку вони утворюють, не

має внутрішньої логіки, є штучною, тому дуже важка. Недарма московська "Литературная газета" якось бідкалася, що навіть багато російських академіків погано знають рідну мову. Що вже казати про "байстрюків" – представників інших народів, які у паспортах поробилися росіянами і котрим російська мова чужа, навіть коли нею користуються з дитинства.

Чим більше вчив я російську мову, тим сильніше переконувався у всебічних перевагах нашої, в її непорівнянній красі, в мудрості її будови, у логічності, лаконічності та точності її лексики. Особливо впадає в очі «кучерявість» російської мови, яка спричинена її штучністю, використанням вигаданих канцеляристами неприродних суфіксів та префіксів при утворенні російських слів із попередньо покалічених українських. Порівняймо українські слова з російськими і наочно переконаймося у цьому (після кожного слова цифрою показана кількість літер у ньому):

кианка 6 – кісвлянка 9,
плідно 6 – плодотворно 11,
призначати 10 – предназначать 13,
вгадувати 9 – предугадивать 13,
належати 8 – принадлежать 12,
медичне 7 – медицинское 11,
заява 5 – заявление 9,
сумнівно 8 – сомнительно 11,
посягання 9 – посягательство 14,
порука 6 – поручительство 14,
представництво 14 – представительство 17,
підприємництво 14 – предпринимательство 19,
наступ 6 – наступление 11.

В школі я думав, що вже ніколи не стану розмовляти російською. Але середню освіту мені довелося здобувати в Росії, бо океанологічне відділення Херсонського гідрометеорологічного технікуму, до якого я вступив у 1951 році, наступного року перевели в російське місто Туапсе. Тож російську мову мені випало вивчити краще, ніж українську. До речі, спочатку я там упродовж року принципово розмовляв українською мовою, вважаючи її первинною і більш досконалою, доки один шанований мною викладач Михайло Чернишов у дружній розмові не переконав мене, що культурна, вихована, розумна людина повинна розмовляти мовою народу, серед якого живе. Якою б не була мова цього народу, іншої в нього немає. Він не може взяти собі кращу мову сусіда, як і дитина не може поміняти матінку на кращу. Тоді я

зрозумів свою неправоту і почав поважати право того народу розмовляти російською мовою і вимагати цього від чужинців, хоч усе більше переконувався в перевагах нашої мови. Тому і росіянам, навіть тим із них, хто не знає, що більшість їхніх слів – це покалічені українські, і вірить у першосортність своєї мови, але вважає себе культурною, порядною, розумною людиною, треба з нами розмовляти українською мовою. Властиво, ми це й бачимо в середовищі культурних, порядних росіян, що живуть в Україні. Тільки таких ми маємо моральне право і всі підстави поважати і вважати доброзвичайними громадянами України.

Перехід на російську мову відразу вплинув на мою мораль і поведінку – я став матюкатися і пиячити, як справжній моряк, хоч справжнього моря тоді ще й не нюхав, використовував тюремний жаргон тощо. І тому тепер добре розумію, чому українці, які живуть в східних і південних областях, живуть по-російському: так само багато п'ють горілки, бездумно матюкаються, часто влаштовують бійки, так само безвідповідально ставляться до виховання й освіти своїх дітей. Чужа мова – чужа й культура.

ПРО КВАС І ФАС

Кухарі знають, що *квасоля*, якщо її залити водою, швидко починає киснути, кваситися. Цей процес і використали українці, щоб готувати *квас*. Якби росіяни самотужки відкрили метод творення квасу з їхньої *фасолі*, то назвали б отриманий продукт *фасом*, а не *квасом*. Проте у них вистачає гонору стверджувати, що наша мова є похідною від їхньої, бо, начебто, виникла шляхом калічення російських слів під впливом польської мови. Але ж навіть малоосвічений розуміє, що не *квасоля* утворена з *фасолі*, а навпаки.

НАВІЩО «ВОЗвращать»?

Я у своїй книзі «Важкий шлях до рідної мови» уже писав про те, як біс (бес) став російським префіксом: *бесстрастный*, *бесчестный*, *бестолковый*, *бескозырка*, *бесклассовый*, *беспольный*, *бесполезный*, *беспощадный*, *бесплановый*, *бесперспективный*, *беспризорный*, *бесчисленный*. Чого тільки не буває у наших сусідів! Ось ще один шедевр мовотворчості з префіксом *воз*: *вознести*, *возбудить*, *воздвигать*, *воздержать*, *возводит*, *возвеселить*, *возблагодарить*, *возвращать* і ще сотню таких само кумедних і алогічних слів можна почути від шанувальників російського «язика». Звідки вони взялися в мові наших сусідів? Причина – в штучності їхньої мови. Російські писці, творячи «язик» з наших слів, навмисне – щоб приховати «запозичення» –

калічили корінь слова та ще й додавали до нього штучні суфікси та префікси. Про штучні префікси *бес* та *воз* ми уже говорили. Згадаємо і їхні штучні суфікси: *-ельство, -ение, -ушка*, які росіяни використали, щоб утворити свої слова від наших: *спірка – препирательство, доказ – доказательство, представництво – представительство, підприсмництво – предпринимательство, наступ – наступление, наводнення – наводнение, вдоволення – удовлетворение, зведення – возведение, вшестя – вознесение, збудження – возбуждение*. Особливо дивують слова, утворені від слова *любити*: *возлюбить, возлюбленная* тощо. Штучний суфікс *-ушка* в російській мові теж дуже поширений: *соловушка, дедушка, бабушка, девушка, тётушка, толстушка, мушка* тощо. В українській мові є суфікс *тєль (вихователь)*. Росіяни його теж широко використали, коли калічили наші слова: *читатель (читач), писатель (письменник), сеятель (сіяч), основатель (засновник)* тощо.

У нас є *вітер* і логічне від нього *повітря*. *Вітер* росіяни взяли до своєї мови, лише трохи покалічили – у них *ветер*. *Повітря* теж взяли і зробили з нього *поветрие*, яке у них означає те, що у нас – *пошесть*. А придумати слово замість нашого *повітря* їм ще раз допоміг *воз (віз)* із причепом – вони утворили *воздух*. Ну, хай і користуються. Нам тих слів не треба ані *повертати*, ані *возвращать*. Хай тільки зрозуміють, що видавати покалічену мову за питоמו російську простимо малограмотним російським учителям та шовіністам, але не російським ученим-філологам та російськомовним українським політикам.

Найкраще визначається і пізнається в порівнянні з іншим. Навіть освічені та культурні росіяни, якщо не вивчали української мови, не розуміють, звідки взявся їхній «язик».

Про давність і логічність нашої мови також свідчить широке і розумне використання чоловічого, жіночого, середнього родів: *він-вона-воно, кіт-кішка-кошеня, пес-сука-цуценя, бик-корова-теля*. У росіян замість середнього роду в більшості випадків використовується чоловічий рід: *котёнок, щенок, телёнок*. Це мене дуже дивувало спочатку.

«Досвідчений» лікар на радіо «Ера» розповідає: «*Любу* хворобу можна вилікувати». Я не розумію, навіщо лікувати *любу* хворобу. Якщо вам так пощастило і ви маєте *любу* хворобу, то насолоджуйтеся життям, не лікуйте її. Це ж треба так покалічити наше слово! Культурні українці ніколи не використовують слово *любий* замість *будь-який*.

МОВА В ШКОЛІ

Після закінчення Туапсинського морського технікуму мене направили на роботу до Мурманська вивчати полярні моря, звідки забрали в армію; потім знову – Мурманськ, слідом за тим Санкт-Петербурзький університет, наукова праця та захист дисертації в Санкт-Петербурзі – майже на 40 років доля відірвала мене від рідної мови. Та чим більше вчив я російську, тим сильніше переконувався у всебічних перевагах нашої мови, в її непорівнянній красі. Російська мова дуже важка, вона має багато сотень винятків, які треба весь час пам'ятати. Хіба можна осягти розумом, чому подібні слова: *металл – материал, класс – квас, искусственный – естественный, колонна – корона, проблема – дилемма* тощо пишуться за різними правилами. Нічого дивного в цьому немає, адже ця мова складалася з різних мов, які мали свої норми і правила. А подивіться, як в російській мові використовуються, приміром, префікси для створення нових слів: *в-с-помогательный, в-с-помнить, в-с-положиться, в-з-глянуть, в-з-дутый, в-з-драгивать, в-з-лом, во-з-награждать* тощо. Як бачимо, росіяни часто штучно використовують два префікси там, де в нашій мові природно вистачає одного або взагалі можна обійтися без них, що свідчить про неприродність і ненародність, штучність російської мови. А ще ж у російській мові є й інші ускладнення. Наприклад, чуєш "а", а писати треба "о" (Москва, господа), чуєш "у", а маєш писати "ю" (брошюра, парашют), чуєш "о", а писати треба "е" (тяжелый). Тільки людина, для якої російська мова стала професією, може без помилок нею писати. А той, хто хоче стати добрим фізиком, біологом, хіміком тощо, не може на вивчення російської мови даремно витрачати так багато часу...

Хоч і довго жив я за межами України, хоч і довелось мені добре вивчити російську мову, але ніщо не змогло вбити любові до рідної мови. Бо любов ця закладена в серце з перших класів і навіть раніше. А коли зараз батьки не розуміють важливості виховання дітей рідною мовою і рідною культурою, коли вчителі або через непатріотичність, або через нестачу фахових знань, або зі злого наміру прищеплюють школярам відразу до рідної мови, то не треба чекати від таких дітей ні поваги до батьків і дорослих, ні високої культури і професійних знань, ні любові до Батьківщини і патріотизму. Тобто такі вчителі вирощують цинічних, малокультурних, малоосвічених інтернаціоналістів, які ніколи не зможуть ні собі заробити, ні батькам допомогти, ні Батьківщину прославити. Батькам треба надати можливість контролювати процес викладання української мови і вимагати звільнення учителів, які не здатні виховувати патріотів.

Якби той час, що мені довелося витратити на вивчення такої важкої і зовсім непотрібної українцям російської мови, я

використав на опанування рідною мовою, звичаями, традиціями харчування та лікування і накопиченими моїм народом знаннями з різних сфер, то мені було б легше зберегти здоров'я, вивчити справді корисну, світову англійську мову, опанувати ще кілька потрібних у житті спеціальностей, ознайомитися з вищими зразками світової культури і науки. Тож життя моє тепер було б набагато кориснішим для України.

Надзвичайно важливо вберегти від двомовності наших дітей. Для цього нам треба нейтралізувати шовіністичну пропаганду щодо другорядності нашої мови. Кожен народ на своїй землі має право (навіть зобов'язаний!) виховувати своїх дітей у національному патріотизмі, тобто в переконанні, що рідна мова є однією з кращих у світі, а рідна культура дозволяє почуватися на рівних з іншими цивілізованими народами, що історією своєї Батьківщини можна пишатися і таке інше. І в усіх державах – хоч в Росії, хоч в Німеччині, – саме так виховують дітей. Учителі українських шкіл, які не учать дітей пишатися своєю нацією, її культурою, історією і не здатні переконати дітей у тому, що наша мова – найкраща, виховують рабів.

Навчання українських школярів із перших класів чужих мов виховує з них інтернаціоналістів, яких зовсім не хвилює доля держави і народу, бо вони налаштовані в разі якихось труднощів перекинутися до народу, мову якого вивчили. Виховувати чужою мовою дітей – значить перетворити їх на чужинців, які будуть байдужими до своєї історії, долі своїх батьків, своєї культури. Наприклад, коли після 1917 року Росію поглинула ніч більшовизму, значна частка російських інтелігентів просто втекла до Західної Європи. Чому вони не стали маяками правди і справедливості серед тої чорної більшовицької ночі? Тому що в дитинстві вчили, окрім російської, ще й німецьку чи французьку, а, може, саме ці дві мови, а не рідна, російська, були першими в їхньому житті. Тож і не стали вони справжніми патріотами, хоч кричати про свій патріотизм уміли на всіх мовах світу.

Мова в перші кілька років життя має такий же гіпнотичний вплив на дитину, як на пташеня – істота, яку воно бачить упродовж перших годин після вилуплення з яйця. Якщо каченя бачитиме курку чи кішку, то за ними воно і буде потім бігати, поки не виросте. Якщо дитина в перші роки чути чужу мову, то патріотом своєї мови і своєї держави їй стати важко.

Наші вчителі української мови, виховані московською освітою в російській культурі, тільки й уміють виправдовувати своє невміння прищепити дітям любов до української мови історичними обставинами та традиціями радянського життя, а того, як змінити ситуацію на краще, не бачать. То повчилися би у

російських філологів, які добре знають, як виховувати любов до своєї мови. Вони з першого уроку першого класу починають **втокмачувати** дітям, що російська мова найкраща у світі, що вона породила великих царів і полководців, письменників і вчених, що вона найкраще з усіх мов підходить для розмови не тільки з рідними і близькими людьми, а й з ворогами. При цьому вони не забувають переконувати, що тільки російська мова є ознакою культурності і освіченості, тільки вона годиться бути мовою міжнародного спілкування, особливо в культурній та освітній сферах, а ось, наприклад, українська мова є мовою малокультурних селян-хуторян. Вони не соромляться принижувати наших літераторів, які писали українською мовою.

Мозок дитини до 7–10 років засвоює більше інформації, ніж її отримує людина за всі наступні роки. Але це не означає, що дитині до 10 років треба дати якнайбільше корисних знань, щоб потім у зрілому віці вона мала менше клопоту зі знаннями і могла продуктивно працювати. Можливості кожного дитячого (як і дорослого) мозку обмежені, тому їх треба використовувати на засвоєння справді необхідних і корисних для її віку знань. Двомовна дитина знає таку ж кількість слів, як і одномовна, але розуміє майже вдвічі менше понять. Психологи стверджують, що у людини до 6–7 років – найвідповідальніший період усього життя, бо в цей час формується її свідомість. Саме мова є тим інструментом, за допомогою якого ліпиться майбутня особистість, складається її світогляд, оздоблюється її інтелект. Для того, щоб сформувався багатий інтелект і широкий світогляд, досить знання однієї мови. І чим легшою і мудрішою буде перша мова дитини, тим більшого вона досягне в майбутньому.

Тому найсильніше недоліки мови проявляються в сфері освіти. Аналітичні здібності дитини виростають з мови. Бо мова є першою логічною системою, яку засвоюють всі діти. Коли дитина чує слова: *мова, розмова, змова, намова, умова* та десятки інших слів, що мають спільний корінь *мов*, то вона розуміє, що головним словом у цьому лексичному гнізді є слово *мова*, і легко сприймає інші слова цього кореня. А коли дитина чує: *язик, бесіда, заговор, подстрекательство, условіє*, то вона змушена зубрити їх, не бачачи і не розуміючи зв'язків між ними.

Якось мені пощастило серед бібліотечних книг, приречених на списання в макулатуру, знайти книгу Л.В.Сахарного для учнів старших класів: «Как устроим наш язык». Там я прочитав про швейцарсько вченого Фердинанда де Сосюра, який розробив теорію мови як системи знаків.

Сосюр розглядає мову як систему знаків, які не залежать один від одного. Він стверджував, що для вивчення власне

внутрішньої будови мови знати історію мови нема потреби. Це і справді так, якщо досліджувати мову заради самої мови, особливо коли йдеться про вивчення похідних, вторинних мов. А для первинних, народних мов це неприйнятно. Бо давні мови створювали мудрі люди так, що слова-знаки утворюють гнізда, в яких є прості – первинні – слова і такі, що утворювалися з них за допомогою розумної системи суфіксів і префіксів. Наприклад: *мова – мовчати – умовляти – безмовний – замовляти – мовчазний – немовля* (загалом понад 50 слів із коренем *мов*); *пека – безпека – небезпека; ков – ковбик – ковбаса; Ра – ранок – радість – рай – райдуга – ура*.

Більшість українських слів мудро мотивовані, так що наші знаки-слова містять у собі багато інформації про предмети, які ними означаються. Наприклад, українське слово *огірок* вказує на те, що цей овоч стає гірким, коли досягає. А російське слово *огурець* нічого не говорить про властивості цього овочу. Коли українська дитина вперше чує слово *судження*, то розуміє, що воно мотивоване словом *суд*, і може здогадатися, що воно означає.. А російська дитина ніколи не зрозуміє, звідки в їхній мові взялося слово *сужденіє*, бо воно є жаргоном нашого слова і зовсім не мотивоване словом *сужде* (а штучний суфікс *-ніє* в «русском язике» часто використовують для калічення наших слів. Ці слова росіяни позичили в української мови і покалічили, не зрозумівши їхньої мотивації. Тож, якщо розглядати мову як важливий інструмент народу, який використовується не тільки для спілкування, а й для виховання та освіти, то без знання історії мови не обійтись.

Крім того, історія походження слів-знаків має велике значення для їх використання та розуміння. Наприклад, росіяни кажуть, що вони *ходять* по морям, а не *плавають*, як інші народи. Звідки у них така підміна слів і понять? Згадаймо, що до Петра I москалі мали лише одне море – Біле, яке 10 місяців на рік покрите кригою. Тож вони не плавали, а ходили по ньому. Через це, коли росіянин каже, що *«ходіл»* вздовж берега, то неможливо зрозуміти, йшов він берегом чи плив уздовж нього. Розгляньмо ще два слова: російське – *ізувер* і українське – *бузувір*. Українці знали, що *бузувір* – це людина, яка знаходиться під впливом з'єдених сирих ягід *бузини* і вміли таку людину довести до тям. Росіяни ж використовуючи покалічене слово, не знають, звідки воно у них взялося. Тож історію виникнення слів треба знати, аби краще і більше зрозуміти сказане. Подумаймо, яка мотивація російського

слова *сугроб*. Думаєте, воно пов'язане зі словом *гроб*? Зовсім ні. Російські філологи ніколи не зможуть розгадати природи такого дивного мовного знака для позначення сніжних горбиків, що утворює завірюха, бо їм заборонено визнавати вторинність російської мови відносно української. Якби не цей шовіністичний вибрик, то росіяни давно знали б, що їхнє *сугроб* є калькою слова з української мови, в якій цей мовний знак має логічне походження від слова *горб* і читається так: *сугорб*. Це в математиці від перестановки доданків сума не змінюється. А мовні знаки від перестановки літер втрачають логіку і звучання. Прислухайтесь, як незграбно звучать позичені у нас слова після того, як їх покалічили: *ровесник* – *сверстник*, *одягатися* (від *одяг*) – *одеваться*, *повний (повінь)* – *полный*, *вродливий* – *уродливий*, *укусний* (той, що можна *укусити*) – *вкусный*, *кусать* – *кушать*, *опеньки (на пеньках)* – *опята (на п'ятах?)*. З огляду на це не можна погодитися, що знаки (слова) довільні. Закон про довільність знаків можна застосовувати тільки для мов, які є похідними від первинних мов, наприклад, від санскриту і, особливо, від української. Шкода, що цього не знають українські вчені-філологи та російські політики, наприклад, Затулін, який, насміхаючись з української мови, яку вважає зіпсованим діалектом «руського язика», сказав: «Пусть некрасиво – лишь би не по-руські.» У одного з африканських племен вважається красивим, коли нижня губа висить нижче підборіддя. Але це так само неприродно, як і російська мова. Тож Затуліну словесні покручі: *трин-трава*, *кусок цегли* (хіба її кусають?), *сверстнікі*, *ладонь*, *накосьть* тощо здаються прикрасами їхнього «язика». Тому що він не знає, звідки і як вони прийшли в російську мову. Він навіть не здогадується, що означає його прізвище. А воно походить від українського слова *затуляти*. Очевидно, його пращур був Затулою, а вже коли попав, мабуть, не зі своєї волі в Росію, то там його нащадки стали Затулініми.

Людина мислить поняттями, а думку передає словами своєї мови. Досконала мова дає можливість обгорнути думку словами так, щоб слухачі побачили за ними таке саме поняття, про яке повідомили їм ви. Наприклад, перед столом стоїть дівчинка з кошиком, в якому лежать: гроно (винограду), волоть (проса), кетяг (смородини), китиця (квітів), пензель. На всі ці поняття російська мова має знак *кисть*. Якщо російською мовою сказати: «Девочка положила *кисть* на стол.», то слухачам важко зрозуміти, що

мається на увазі під словом (знаком) *кість*: *гроно, полоть, кетяг, китицю, пензель* чи *кисть* руки. Тож потрібні пояснення. Українською мовою висловити свою думку легше: «Дівчинка поклала китицю на стіл.» Тож багата і довершена українська мова дозволяє точно, швидко та глибоко передати думку словами, дає можливість розуму гнучко використовувати лексичний склад мови.

Сосюр запевняв, що в мовній діяльності найважливішою частиною є мова, яка являє собою систему знаків, що їх повинні використовувати всі мовці даної спільноти. Народ, різні члени якого одночасно на одній території використовують різні знаки-слова для позначення одних і тих самих предметів чи дій, ніколи не вирішить своїх проблем і дає підстави вважати його телепнем і бідолахою. Особливо великий вплив мова справляє на людину в дитячі роки. Під час навчання українська дитина швидко запам'ятовує слова: *схід – захід, північ – південь*, бо вони мають очевидну мотивацію. Адже матінка вже вчила підійматися по *східцях, заходити* в трамвай. А татко *пів дня* працював, а потім приходив обідати. Що таке *пів ночі*, дитина теж знає, бо чула: «Уже *пів ночі* пройшло, а ти ще не спиш.» Тож дитина швидко усвідомлює, що таке сторони світу. А коли їй нав'язують незрозумілі слова: *север – юг – восток – запад*, то їх доводиться довго зубрити. Ще складніше дитині вперше в житті запам'ятати незрозумілі назви місяців: *январь, февраль...* А *січень, лютий, березень...* запам'ятовуються легко, бо дитина уже чула слова: *сікти, люто, береза...* Українська дитина, яка уже чула слово *довгий*, легко зрозуміє і засвоїть слова: *довгов'язий, довговічний, довгорукий*, тому що бачить їхню мотивацію: *довгий, в'язи вічний, руки*. А якщо школяреві доводиться учити російські слова: *долговязий, долговечний, долгорукий*, то вона їх теж запам'ятала б, якби їй чесно і правдиво сказали, що ці слова є калькою з відповідних українських. Але цього не кажуть, приховують, щоб не визнавати, що російська мова є жаргоном української. Тож у голові учня сама собою з'являється мотивація: *долг* (українською – *борг*) + *в'яз* (дерево) =??? *Долг + вечний*??? *Долг + руки*??? Тут можуть бути різні варіанти розуміння наведених слів. Доводиться просто зазубрювати їх.

Важко російському і російськомовному школяреві знайти пояснення походження і вже згаданих вище слів: *колбаса, сиворотка, сверстнікі, орать, кушать, завтрак тощо*. Треба просто зубрити їх., витратити час і розумові здібності на те, що українська мова дарує ще в дошкільному віці. Тож

російська мова з дитинства гальмує розумовий розвиток і робить дітей телепнями, неуками.

Вивчення в дитинстві, починаючи з дитячого садка, кількох мов одночасно забирає у дитини стільки здібностей, що опанувати в потрібному обсязі досягнення культури, закони моралі, фізики, хімії, біології тощо вона уже не може. Щоб переконатися в цьому, досить згадати, що в дореволюційній Росії з початку XVIII сторіччя серед аристократів і дворян було модним вчити дітей французької, німецької, латинської мов. А чи багато вчених світового значення можемо пригадати серед нащадків цих верств населення? Щоправда, письменників серед них було чимало. Проте таких, що розуміли народні проблеми, було небагато. Серед англійців і американців, які ніколи не витрачали багато часу на вивчення інших мов, навпаки, видатних учених дуже багацько.

У той же час дуже шкода тих учнів, які все ще вчать російську мову, хоч мають повне право не знати її. В цьому винні легковажні (чи підступні?) російськомовні вчителі, яких зовсім не турбує доля українських дітей. Тому ніхто не застерігають їх від вивчення такої шкідливої мови. Тож деяка частка ще одного покоління українців стане хохлами, неспроможними конкурувати з фахівцями вільних народів Європи. А ті батьки, що вдома розмовляють з дітьми російською мовою і ще й досі дозволяють учителям спілкуватися нею зі своїми дітьми, ризикують виховати з них не українців, а хохлів – малоросів, малоосвічених і байдужих.

Мова – головне знаряддя, яким люди здобувають знання і досвід. Тож якщо наші діти звикнуть спілкуватися російською, то їхні досягнення в науці та культурі ніколи не зрівняються з досягненнями вільних і розвинених націй, як людина, що користується тупою сокирою, не зможе зрівнятися в майстерності з теслею, що користується добрим інструментом. Недаремно ж дореволюційна російська інтелігенція віддавала перевагу французькій або німецькій мовам. А коли більшовики знищили інтелігенцію і в перелицьованій імперії запанувала російська мова, тоді культура, наука, виробництво – все занепало. За 70 років Росія потрапила до категорії малорозвинених держав світу. В той же час справжня українська інтелігенція завжди спілкувалася рідною мовою, і тільки постійні репресії росіян не давали їй ніякої змоги вивести свій народ у число розвинених і багатих.

Давно прийшов час батькам укладати зі школами угоди про заборону вчителям спілкуватися з їхніми дітьми російською мовою і висловлювати недовіру тим учителям, які псують майбутнє дітей, відлучаючи їх від мудрої і багатой української мови.

Якщо звернемося до української історії, то побачимо, що переважна більшість видатних учених, літераторів, митців, артистів народилася в селах і виховувалася рідною мовою. Тому, на мою думку, до 5-ти чи навіть до 7-ми років дітям краще знати

одну мову. Для них у цей час найважливіше – навчитися засвоювати інформацію, зрозуміти основи всіх наук та опанувати знання моралі, поведінки, фізичної культури, і головне – добре вивчити українську мову – фундамент для успішного засвоювання всіх інших наук, упевненості в будь-якій професії, цікавого життя. І тільки тоді, коли діти почнуть використовувати комп'ютер, їх можна навчати англійської. А вже після 5-го чи 7-го класу кожен учень може визначити свої здібності для подальшого навчання, і буде видно, хто з дітей спроможний вивчити ще одну чи кілька іноземних мов, а кому і однієї, державної, вистачить для життя, якщо дитина уже визначилася з професією і не має здібностей або бажання здобувати вищу освіту. Таким учням у старших класах треба вивчати не іноземні мови, не складні формули і теореми з математики, атомної фізики чи хімії, а поглиблювати знання, які допоможуть їм і без вищої освіти прожити гідне і щасливе життя.

Крім того, учителі повинні знати, що мова – це перша логічна система, яку освоює дитина. Від досконалості мовної системи залежить рівень розумового розвитку дітей. Українська мова має безліч переваг, якщо її використовувати для навчання дітей системного аналізу будь-яких природних і суспільних явищ.

Українська мова має слова: *око, очі, очевидно, очевидець, окуляри* тощо. У росіян замість *очей – глаза*. То звідки у них *очки, очевидно, очевидець?*

Українці *в ліжку лежать, лікуються в лікарнях, в їдальнях їдять, отруту* виробляють з отруйної рослини – *рути, бавовну* використовують як *вовну*, отриману з рослини. Легко і зрозуміло! Мова росіян нелогічна, неконкретна, важка

В україномовних дітей одна біда – вони живуть в чужому мовному середовищі. Допоможемо їм стати людьми.

Тут доречно згадати, що перший президент АНУ Володимир Вернадський в однім із інтерв'ю сказав: «Я відрізняюся від своїх політичних однодумців тим, що вважаю відновлення української мови дуже великим позитивним явищем. Я не можу погодитися з точкою зору тих, хто, залишаючись українцями, приймає російську мову і російську культуру як рідну...»

У нас все просто: є *смородина*, яка має сильний запах (*сморід*), і є *порічка*, пагони якої дають урожай тільки один рік і відмирають. Росіяни ж нарекли названі ягоди і кущі *чорною і червоною смородиною*, хоч слова *сморід* у їхній мові немає.

ВИСТУП ДИРЕКТОРА УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Якби мене призначили директором української школи, то я першого вересня виступив би перед школярами і вчителями з такою промовою:

«Діти, ви прийшли вчитися в українську школу. Наші вчителі виховують вас справжніми українцями, дадуть вам європейську освіту, наділять вас українським менталітетом, оздоблять ваш інтелект українською мовою, виховують справжніми патріотами України і гідними громадянами Землі. У нас напружена навчальна програма з усіх основних предметів: мови, математики, фізики, хімії, біології, географії, історії тощо. Виконати її ми зможемо тільки за вашої підтримки: якщо ви будете одномовними, точніше – україномовними – не тільки на уроках, а й на перервах, не тільки вдома, а й на вулиці. Двомовним дітям нема чого робити в нашій школі. **Не тому, що ми проти російської мови, а тому, що вона проти нас.** Двомовним дітям важко засвоїти навчальні програми в повному обсязі, бо їм доводиться запам'ятовувати для всіх понять слова-назви з двох мов. А що українська і російська мови мають більше половини спільної лексики через запозичення росіянами багатьох тисяч наших слів, то слова з цих двох мов у головах дітей плутаються, змушують двомовних дітей вибирати потрібне слово, роблять їх тугодумами, телепнями.

Це означає, що усі шкільні предмети ви будете освоювати за допомогою української мови. Українська мова є однією з найдавніших, найбагатших і до того ж наймелодійніших мов світу. Вона проста і логічна, бо – народна. Згадайте, як легко запам'ятовуються наші назви місяців: січень, лютий, березень, квітень, травень, червень... Бо це не просто назви місяців – це поетична розповідь про нашу природу. А як логічно пов'язані між собою назви днів нашого тижня! Неділя – день, коли ми відпочиваємо від діла. Понеділок – перший день по неділі. Вівторок, середа... Навіть дошколятам усе зрозуміло. А як важко розібратися у цьому двомовним дітям.

Оскільки більшість дітей після дитячих садків знає російську мову краще за українську, то перший урок у нашій школі буде присвячено порівнянню української мови з російською. Цей урок допоможе вам зрозуміти всі переваги української мови над російською і свідомо відмовитися від спілкування чужою мовою. Ви повинні усвідомити, що наша мова відрізняється від російської

не тим, що вона начебто зіпсована впливом інших мов і малокультурна, а тим, що в російській мові наші слова покалічені і втратили логічний зв'язок з іншими словами і поняттями. Навпаки, наша мова зберегла свою лексику з прадавніх часів у недоторканності і є однією з найдавніших і найкультурніших мов світу,

Якщо ви не бажаєте спілкуватися тільки українською мовою, то вам краще перейти в іншу школу, де байдужі вчителі будуть спілкуватися з вами тією мовою, яку оберете ви. Але тоді не нарікайте на долю – ви не станете патріотами України. Буде добре, якщо кожен учень нашої школи знатиме кілька мов, але державна школа, як і весь народ, має бути одномовною».

***

Російське *долговязый* – той, що зав'яз у *боргах* чи в *обов'язках*? Аджє по-російському *долг* – це *борг*. Росіяни ніколи не розберуться у походженні більшості своїх слів, якщо українці не розтлумачать їм, що майже половина їхніх слів є зіпсованою калькою наших. Українське *довгов'язий* означає людину, яка має довгу шию.

ДУМКИ ОХОРОНЦЯ

Охоронець з магазину «Сільпо» скаржитьс'я: «Зупинив я старого біля каси і прошу: «Покажіте, пожалуйста, что у вас в сумке.» А він роздратовано: «Ти, що – з Москви приїхав?» «Я йому сурово: «Откривайте сумку!» Він, відкриваючи сумку: «На, лізь, окупант контролювати! Бач, до чоґо дійшли – уже скоро й думки будуть контролювати.» Я кажу: «Який окупант? З Броварів я.» В сумці зайвого нічого не було, тож я вибачився. А він наостанок: «Якщо – не окупант, то байстрюк або виродок!» І пішов.

Наступного дня зупинив жіночку: «Будь ласка, покажіть, що у вас в сумці.» Так вона як відкрила рота: «Да кагда ви, хахли проклятие, научитесь разговаривать по-человеческі!? Да когда уже запретят вашу улїчную речь!? Да кагда уже научат вас культуре уважения нормальных людей?!»

Про все це я думаю так: «Тільки підступна влада може впроваджувати в життя двомовність. Мова в державі має бути одна.»

ДУМКИ ПАТРІАРХА

Виступаючи перед переможцями Міжнародного конкурсу з Української мови імені Петра Яцика Патріарх Філарет сказав, що молитися російською мовою не можна. Справді, – хіба можна, звертаючись до Бога, живити жаргонні слова штучної мови? Чи християни забули, що Ісус, посилаючи апостолів проповідувати своє вчення, серед різних народів, наказував їм робити це рідними мовами тих народів, щоб вони сприймали його. Цього вимагає і Єванґеліє.

ЗГУБНІСТЬ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

Настав час усім українцям зрозуміти, що "російський язык" – це не та мова, яку добровільно вчать люди інших націй як найбільш потрібну іноземну мову. Якщо ми бажаємо мати своїх лауреатів Нобелівської премії, одержувати високі врожаї, виготовляти гарний одяг, продукти харчування, машини, обладнання для заводів та фабрик, то нам треба, крім рідної мови, знати англійську, щоб використати світові досягнення, які, як правило, публікуються в англійськомовних виданнях, а в російських якщо і друкуються, то з великим запізненням.

Нагадаю, що українцям, на відміну від інших народів колишньої імперії, шкідливо вивчати російську мову, бо вона є не спорідненою з нашою мовою, як нас намагаються переконати казкою про спільну колицю, а штучно створеною з кількох мов. Причому за основу їхньої мови взято саме українську, але, щоб приховати використання нашої мови, сильно понівечили наші слова і правила їх використання. Через це українська і російська мови в головах українців не співіснують, як українська й англійська чи німецька, а, маючи багато спільних (однакових і подібних) слів, перемішуються, перетворюються на суржик. Професійні філологи цього не відчують, бо вони ставляться до мови як до об'єкта вивчення, тобто інакше, ніж інші громадяни. Хто хоче знати кілька мов – учіть, будь ласка. Але розмовляйте тими мовами на спеціальних уроках, у гуртках тощо.

Українцям, яких силою змушували вчити російську мову, доводилось не стільки вивчати російські слова, скільки запам'ятовувати різницю, що утворилася між нашими і їхніми словами через штучне калічення наших слів у їхній мові. Коли українець чує слово *ужин*, то уявляє людей не з ложками, а з серпами та косами. Зовсім інакше нами сприймаються і слова: *орати, мірний, час, година, грач*. А як зрозуміти вислів: "Сем пятниц на неделе? Коли росіяни кажуть, що повернулися в порт через те, що на морі сильна качка, то я уявляю жадливу пташку, яка становила небезпеку судну. Коли чую, як російськомовні хохли розмірковують над тим, чи варто їм захищати *язык*, то уявляю, сміючись, телячий під овочевим гарніром, а коли суржикомовні говорять про *жінку*, то не зрозуміти, про дружину чи про знайому вони розмовляють. Українцям замість логічного слова *висівки* доведеться запам'ятовувати *отрубi* (начебто зерно рубали сокирами).

Нам змушують пам'ятати не тільки різницю у вимові та написанні наших слів (*судження, сонце, крапля, кропива, нагідки* та багато інших) з їхніми, похідними від наших, а й знати, які наші

слова в їхній мові використовуються з іншим змістом, наприклад: *врода, травити, переводити (гроші), шар* або мають інший рід (*собака, степ, путь, біль, стеблина, двері*) чи наголос (*смішно – смешно, змовчати – смолчать*). Користуючись російською мовою, я так і не зміг змиритися з тим, що *степ*, серед якого я виріс і який мав за брата і друга, треба відносити до жіночого роду. **Давні знання ми проміняли на знання російської мови, яка нас нічим не збагатила після 333 років страждань в їхній державі, бо це мова ще більш відсталого народу, ніж ми.**

Як людина, що живе чужим розумом, втрачає гідність, ніколи не досягає успіхів, так і народ, що користується чужою мовою, приречений на відсталість в усіх сферах, на зневагу інших народів, на вічну, безпросвітню другорядність. Разом з російською мовою понад 300 років тому на нашу землю прийшло лихоліття. Занепали наша освіта, культура, виробництво, торгівля тощо. Зате звичними стали голодомори, війни, репресії, крадіжництво, пияцтво. І тільки відмовившись зовсім від цієї штучної євразійської мови, ми знову зможемо підняти і рівень освіти, і рівень культури, і рівень виробництва, і рівень життя народу до європейського рівня.

Мову створює народ, мова творить націю, нація виборює свою, національну державу, держава захищає націю, сприяє розвитку мови і прогресу народу. Таким є чарівне коло, в якому люди можуть почуватися впевнено і щасливо. Націю, що користується чужою мовою, чужі люди – інтернаціоналісти – змусять жити під керівництвом зайд – олігархів, шовіністів або комуністів.

Народи, що разом з нами були в імперії під назвою СРСР і одразу відмовилися від російської мови та стали одномовними (литовці, латиші, естонці), швидко пішли вперед, живуть майже в десять разів краще нас і вже вступили до елітного Європейського союзу, а ті, хто до цього часу тримається за російський «язик», живуть на рівні африканських країн.

Після отримання незалежності українці здобули доступ до стандартів європейської освіти і можливість пізнати правдиву історію України, але не в усіх областях – схід і південь України чужі спецслужби і їхня 5-та колона відгородили від українських демократичних ЗМІ і залишили в інформаційному полі Росії. Адже відомо, що народом, який не знає рідної мови і правдивої історії, керувати може будь-який зайда-пройдисвіт. Тому освіта і культура в тих областях не зазнали ніяких змін, і українці майже нічого правдивого не знають про свою державу, долю свого народу,

політику керівництва держави і партійних лідерів тощо. Тому вони ще й досі вірять вигадкам російських шовіністів про вторинність, відсталість, зіпсованість нашої мови впливом польської. Але змосковщені українці не здогадуються, що саме наша мова є природною, а не штучною, що вона первинна і логічна, культурна, бо народна. Що, навпаки, російська – штучно створена з кількох мов (української, староболгарської, угро-фінської, монгольської) мовна суміш, в якій більшість українських слів спотворена. Такі українці все частіше стають до лав шовіністичних зневажальників української мови, від яких часто можна почути, що сфера мовних проблем надто тонка, що держава не повинна втручатися в неї, хай народ сам визначається, якою мовою йому розмовляти. І російськомовні українці вірять їм, а не українським патріотам.

Щоб легше було зрозуміти таку неймовірну поведінку українців, розкажу бувальщину з іншої тонкої сфери. У матері вкрали немовля, щоб використовувати для жебрування. Через два роки жінка знайшла дитину і в суді довела, що саме вона є рідною матір'ю трирічної замурзаної, виснаженої і хворої дівчинки. Адвокати крадійки намагалися переконати суд не забирати дівчинку у жебрачки, бо дівчинка звикла до неї, навіть любить її, та і дівчинка для неї є головною надією в житті. І справді, дитина не хотіла йти до рідної матері. Вона прив'язалася до “матері”-жебрачки, бо не розуміла, що та дає їй алкоголь, аби вона весь час спала і не турбувала її своїми примхами; що її ніколи не купують, не годують, як треба, нічого не навчають і навіть не розмовляють з нею. Та як пояснити все це дитині, яка не вміє розмовляти і навіть не знає людської мови? Та хіба можна було залишити дитину злодійці назавжди? Розумний адвокат рідної матері залучив психологів, вихователів та лікарів, і разом вони вирішили цю проблему.

Тож і нам треба за допомогою вчених, патріотичних освітян і українських ЗМІ повернути Україні російськомовних українців, яких російська преса використовує для відстоювання російських інтересів в Україні на шкоду українському народові. Треба пояснити їм, що імперія не давала їм європейської (людської) освіти, не вчила поважати рідну землю і свій народ, давала їм дешеву горілку і ковбасу, щоб вони не думали про власну долю і долю своїх дітей, щоб не бачили, що вільні народи Європи живуть не так... Тобто треба довести таким українцям, що, повіривши в культурність чужої мови, вони стали боротися проти європейської освіти своїх дітей, проти європейської

культури, проти європейського рівня життя для себе. Російськомовних українців не можна залишати матері-імперії, бо це матиме для них трагічні наслідки. Це тепер черновецькі, вітренки, азарови, симоненки, богатирьови, колеснікови, грачі... обіцяють українцям рай у союзі з "братньою" Росією. Таке вже було після російської революції. Та як тільки ми довірилися їм, зразу взнали, як вони вміють проводити голодомори для селян; репресії для інтелігенції; розстріли (наприклад, у Харкові) для студентів, які бажали отримати освіту українською мовою, а не російською; війни (фінську, японські, німецьку, в'єтнамську, чехословацьку, угорську, афганську тощо) для всього народу.

Цілих 400 років Росія забороняла нашу народну мову і нав'язувала свою, похідну від української, а чужі ЗМІ обстрілювали наших патріотів і політиків та нав'ювали нам думки про вищість всього російського: мови, культури, звичаїв, історії, політиків, учених, літераторів тощо. Тож не дивно, що кілька поколінь українців у південних і східних областях після століть горя і приниження відвикли від рідної мови, культури і звикли до всього чужого. Українська влада разом з українською інтелігенцією не мають права залишати російськомовних українців у полоні імперії, яка тримає їх у своєму інформаційному просторі, щоб впливати на їхню культуру, свідомість, гідність, можливість виявляти свою волю на виборах влади. Треба розірвати ганебне коло: чужа мова, чужий інформаційний простір, чужа влада. Українці західних областей жили під Росією тільки з 1944 року і тому не встигли омоскалитися.

Щоб швидко і справедливо вирішити мовну проблему в Україні, треба скористатися досвідом інших народів. У 1968 році був я в Талліні і помітив, що естонці російською мовою розмовляли з неестонцями тільки на роботі (жити ж треба), а на вулиці та в побуті ніколи не користувалися мовою російських окупантів. Тому вони тепер не мають великих проблем з відновленням мови. Багато українців, навпаки, намагалася завжди і всюди показати себе по-російськи грамотними і культурними, аж поки найбільш догідливі не забули рідної мови. Тому нині справжній українській інтелігенції треба зовсім відмовитися від вживання російської мови. Тільки так ми зможемо переконати владу проводити мовну політику по-європейськи – в інтересах всього суспільства, а не в інтересах залишків окупаційного чиновництва. Тільки так ми зможемо переконати росіян, що нав'язувати свою мову в чужій державі мають безперечне право лише окупанти. Тільки так ми можемо переконати і Європу, і весь Світ, що "ще не вмерла Україна і слава, і воля"...

Деякі хитрі росіяни та хохли заперечують: «Ірландці теж користуються чужою мовою (англійською), але живуть не гірше англійців.» Це так. Тому що є різниця між сильною, народною англійською мовою і штучною, запозиченою, канцелярською, слабкою – російською. Крім того, англійці ніколи не намагалися переконати ірландців у тому, що вони не ірландці, а теж англійці. А росіяни в своїй імперії тільки тим і займаються, що зросійщують усі завойовані народи. Вони сподіваються таким чином зміцнити свою імперію. Але це ілюзія. Насправді вони руйнують свою націю. Бо членами панівної нації здебільшого погоджуються стати найаморальніші, безсоромні, слабкі представники інших націй. Влившись у російський народ вони його знесилюють, вносять у нього всі власні негативні риси, наділяють рабською психологією, роблять агресивним і пихатим. Тому англійці ніколи не намагалися повернути завойовані народи в англійців.

ПРИТЧА ПРО РІДНУ МОВУ

Щоб довести шкідливість користування жаргоном, наведу давню, ще дореволюційну, притчу. Важко тоді жилося українцям у російському кріпацтві, бо російські пани забирали у них майже весь врожай зерна. Зібралися селяни і вирішили відрядити гінця до Бога. Прийшов українець у божу канцелярію, питає, як до Бога на прийом потрапити. Питають його, від якого народу він прийшов. Відповів, що від українського. Тоді тобі, кажуть, у відділ слов'янських народів треба звернутися. Записали його на прийом і через деякий час викликають. Питає Бог: «Яка біда привела тебе?» «Боже, дай борошна до нового врожаю, бо нам московські пани нічого не залишили», – каже українець. «Йди і будь спокійним – буде вам борошно», – сказав Бог і виконав свою обіцянку.

Узнав про це російський селянин, у якого власні пани теж усе забрали, і пішов до бога. Питають його: «Від якого народу прийшов?» «Я, – каже, – рускій, рідний брат українця». Тоді тобі, кажуть, теж у відділ слов'янських народів. Записали його на прийом і через деякий час викликають. Питає бог: «Яка біда привела тебе?» «Боже, дай муки, щоб на все життя вистачило нам і нашим дітям, бо нам пани нічого не залишають», – каже росіянин. «Ви справді багато муки хочете? Не важко буде вам жити?» – перепитує бог. «Хочемо, боже. Скільки не даси, нам багато не буде!» – запевнив росіянин. Ось так із тої пори, як поросійщені угро-фінни стали видавати себе за слов'ян, вони й мучаться.

Повернутися їм треба до своїх витоків, до рідних мов, до своїх звичаїв, тоді й перестануть страждати. Проте кацапам – нащадкам ханських адміністрацій – вигідно і надалі тримати всі угро-фінські народи у вигаданій для них слов'янськості, штучній мові, імперській освіті.

ЯК ШВИДШЕ ОВОЛОДІТИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Мені випало добре вивчити і тривалий час користуватися тільки російською мовою, однак вона не переставала мене «дивувати». Чим довше я спілкувався російською, тим ясніше розумів свої втрати через користування нею. Та оскільки я жив у Росії, то і російська мова поступово стала хоч і не рідною, але й не чужою, звичною. Я писав нею не тільки наукові статті та дисертацію, а й вірші, тобто вже був цілком зросійщеним.

Проте коли росіяни в Україні після проголошення нами незалежності стали демонструвати неприйняття нашої мови, а найбільш непримиренні принципово розмовляли з нами своєю мовою, що якраз властиво окупантам, я вирішив зовсім відмовитися від їхньої мови. Хай вчать мою. А то російські "господа" та "товариші", обжившись у нашій хаті, тепер хочуть і нас змусити розмовляти по-їхньому. Бо вже до того дійшло, що ми, поминаючи своїх пращурів, розмовляємо над їхніми могилами, як якісь іноземці, не по-нашому. Хіба це не блюзнірство? Хіба це не гріх?

Спочатку перестав слухати радіо і телепрограми, в яких звучала російська мова, читав тільки україномовні газети, причому, по можливості, читав вголос, щоб звикнути до українських слів і навчитися їх вимовляти. Завжди – на вулиці, у транспорті, на лекціях – мав папірець і олівець, щоб занотовувати російською мовою слова, яких я не міг зразу перекласти українською мовою. А вдома знаходив їх у словнику і запам'ятовував. Цікаво, що я, відмовившись від російських і наших російськомовних засобів масової інформації, не відчув ніякої втрати.

Через 2-3 місяці перестав спілкуватися на вулиці і в усіх установах російською мовою і зовсім припинив будь-які розмови зі своїми друзями-хохлами і знайомими-росіянами їхньою мовою. Хай вчать мою. Я ж бо в Росії розмовляв з росіянами російською. Це нагадує ситуацію з лисицею, яку зацьпує пухтив у хату, а вона вигнала його на вулицю. Так і російські "товариші", обжившись у нашій хаті, тепер хочуть змусити нас розмовляти по-їхньому, зробити нашу хату своєю «ізбою», а Україну – провінцією Росії.

Деякі, навіть щирі, українці кажуть, що вони добре розуміють значення української мови у побудові незалежної держави, вихованні моральних принципів, освіти і завжди підтримують будь-які заходи на підтримку позицій української мови. Але самі часто спілкуються російською мовою. Кажуть, – звикли і їм важко завжди бути зовсім україномовними. Так, це важко. Але треба виявити силу волі. Саме на цьому кожен українець може

визначити, чого він вартий, як захисник своєї держави і свого народу в безпощадній війні, яку ведуть агресивні сусіди проти України. Люди не можуть перейти на українську мову – огидні дезертири.

Мова – останній наш рубіж. Далі відступати вже нема куди. Як УПА захищала Україну всюди, де був німецький чи російський окупант, так і щира українська інтелігенція мусить вдома, на роботі, на вулиці користуватися тільки рідною мовою і ніколи – ні з ворогами, ні з друзями – не вживати російської. Коли чую, як російськомовний українець переконує, що він – щирий патріот українського народу, то розумію, що він плутає сурогат патріотизму і справжні національні почуття. Російськомовна «інтелігенція» в Україні – це бур'ян, який нам насіяла лукава імперія, запевняючи, що на нашому, українському городі, виросте європейська культура.

А якою мовою повинні говорити росіяни в Україні? Якби всі росіяни були однаково освічені, грамотні, то відповідь була б простою. А оскільки всі вони мають різну освіту, то треба відповідати так: розумні, грамотні росіяни знають, що їхня мова пішла від української, і тому в усіх установах і освітніх закладах спілкуються тільки українською мовою. А малограмотні і засватані КДБ росіяни, яким ще в дитинстві вчителі вклали в голови пропагандистські ідеї Погодіна про те, що до татарської навали 1240 року в межах Київської Русі люди розмовляли російською мовою, так і будуть розмовляти своїм «язиком». Але вони ніколи не зможуть відповісти на запитання: якою мовою спілкувалися вигадані Погодіним росіяни до того, як болгари Кирило і Мефодій створили для них у 875 році церковнослов'янську мову? Проте без відповіді на це запитання росіяни не зможуть правдиво відповісти: хто вони такі; до якої етнічної групи вони належать; яку культуру несуть світові?

Рута – отруйна рослина. Тому українське слово *отрута* має глибокий сенс. Серед трав надто мало отруйних, тому використання російського слова *отрава* в значенні *отрута* нелогічне. Російське *травить* та українське *травити* теж мають зовсім неоднаковий зміст.

Російське *лебедя* ніяк не пов'язано зі словом *лебідь*, воно походить від нашого слова *лобода*.

Особливістю російської жаргонної мови є довільний переніс значення окремих слів на інші поняття. Для української мови неможливо хліб будь-якої форми називати цеглою. А в Росії прийнято у хлібному магазині казати: “Дайте мне кірпіч”.

ДІАЛОГ

– Раніше в Україні російською мовою говорили тільки російські поневолювачі та запроданці-хохли. Хитрі українофобі-більшовики змусили заговорити імперською мовою більшість інтелігенції: учителів, лікарів, інженерів, науковців, продавців, чиновників... Тепер важко відрізнити справжніх ворогів від щирих українців.

– Ну, щирий українець в Україні ніколи російською мовою говорити не стане ні за яких обставин.

– А ти зайди до будь-якого лікаря або в державну установу і нашої мови майже ніде не почувеш. То що ж – вся наша інтелігенція – запроданці?

– По-перше, давай визначимось, кого можна називати українським інтелігентом. Інтелігент – людина, яка любить народ, серед якого живе; спілкується його мовою; розуміє національну ідею; володіє знаннями, щоб бути добрим фахівцем хоча б у одній галузі; має досить сили волі, щоб дбати про своє здоров'я, без якого ані любов, ані освіту, ані розумові здібності неможливо використати в усьому обширі на благо народу.

– В Україні багато банкірів та бізнесменів добре роблять свою справу і мають великі прибутки, хоч і не володіють українською мовою. Хіба вони не інтелігенти?

– **Не можна плутати інтелігентів з інтелектуалами.** Останні можуть бути добрими спеціалістами, але доля свого народу їх не хвилює. Тому вони вважають прийнятним розмовляти чужою мовою (якщо це дозволяє мати додатковий прибуток за рахунок народу), розробляти способи пограбування нації або виготовлення фальсифікованих товарів. Не можна вважати українським інтелігентом фінансиста, який творчо розробив спосіб пограбування народу або вимивання фінансових ресурсів з держави (це – шахрай); політика, який працює на іншу державу (це агент); бізнесмена, який не платить податків (це злочинець), навіть якщо вони розмовляють українською мовою. Тим паче не можна вважати українськими інтелігентами російськомовних учених, лікарів, політиків, учителів, письменників, керівників народного господарства і підприємств. Навіть тоді, коли вони працюють чесно і дбають про Україну, нехтування ними державною мовою руйнує віру інших громадян у власні сили, породжує сумніви в силах свого народу досягти успіхів, підриває авторитет держави. Тому від іншомовних громадян на державній службі шкоди завжди більше, ніж користі. Вони не можуть вважатися національною інтелігенцією.

– Але ж треба зважити на те, що в Україні впродовж століть ведеться шалена пропаганда проти всього українського, особливо проти мови. Не кожна людина навіть з вищою освітою в таких умовах зможе правильно зорієнтуватися в усьому комплексі національних проблем.

– Інтелігент – це громадянин, якому рівень освіченості дозволяє самостійно, незважаючи на будь-яку пропаганду, рекламу й агітацію, приймати рішення в політичній, суспільній, побутовій сферах життя, не піддаватися стадному інстинкту, легко розумітися на політичній, економічній, соціальній ситуаціях, бути самодостатнім, діяти завжди на благо народу. Особливо визначальна роль інтелігенції в період проведення виборчої кампанії.

Не можна називати українськими інтелігентами російськомовних громадян з вищою освітою.. Серед них можуть бути інтелектуали. Але ж інтелігенція завжди може бути тільки національною. В країнах, де при владі власна інтелігенція, народи мають гідне життя.

ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ!

Звідки у росіян такий дивний вислів для запрошення до оселі, до столу, до офіційних установ? Справа в тому, що ще з ханської доби теперішня Росія, а тодішня Московія, формувалася як бюрократичне і корупційне суспільство. Без хабара неможливо було вирішити жодної, навіть простої проблеми. Тож йшли до старости, до наглядача, до збирача податків, до судді, а тим паче до хана або його наближених, завжди з хабаром. Несли, хто що мав: шкурки соболя чи лисиці, мед або горіхи, збіжжя або теля, золото або інше добро. До відвідувачів виходив слуга і казав, запрошуючи чергового прохача занести добро до спеціального приміщення: «Добро пожаловать!» Потім доповідав здирнику, тобто чиновнику, яке добро йому принесли, і, якщо той приймав добро (брав хабара), то «взятодателя» впускали до нього.

Потім цей вислів став вживатися завжди, коли росіяни запрошували когось. Тож нічого дивного в тому немає, що в Росії хабарництво досягло такого розмаху. Воно там було і є давнім звичаєм. А що нам впродовж 350 років нав'язували російську культуру, мову і звичаї, то хабарництво і у нас досягло великого розмаху. Тільки повернувшись до своєї мови, своїх витоків і звичаїв ми зможемо позбутися цього ганебного явища.

ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ!

Тікайте, коли побачите ці слова. Так запрошують, щоб ошукати. Історія цього кацапського вітання така. ++++++ Хоч ханів вони замінили царями, потім вождями, і нарешті президентами, але сенс цих слів не змінився й досі. Цар у 1654 році сказав «Добро пожаловать!» і запросив нас до союзу, швидко все у нас забрав і зробив кріпаками. Ленін у 1917 році теж сказав «Добро пожаловать!» і запросив разом іти до комунізму. Але в дорозі нас до нитки роздяг і їжу забрав. Ледве вижили. І тут з'являється російський президент і каже «Добро пожаловать!» і пропонує разом будувати «Русській мір». Звичайно, фундамент їхнього «миру» (чи, може, «муру»?) має стояти на наших кістках. Ми уже навчені важким досвідом, і не хочемо ні їхнього «миру», ні їхнього муру – бо вже жили за їхньою залізною завісою і до цього часу не можемо прийти в себе.

Слово «пожалуйста» теж має подібне походження.

МОВА – РЯТІВНИЦЯ НАРОДУ

Більш як півтисячоліття наш народ жив під владою польських королів, а потім – московських царів та вождів, і всі вони вважали нас сировиною для розбудови своїх націй. Тому перші забороняли нашу релігію, другі, більш жорстокі, – мову. Та минули лихі століття, і, коли ніхто того не чекав, ми знову піднялися і заявили на весь світ, що не вмерла Україна, що український народ живий і готовий будувати свою державу, щоби повернутися в коло вільних народів.

Що ж оберігало наш народ упродовж тисячоліть від цілковитої втрати своїх національних ознак? Відповідь одна – наша народна мова. Бо українська мова не тільки мудра, красива, співуча, а ще й і дуже сильна і стійка. Вона вистояла і 2000 років тому, коли по нашій землі хвиля за хвилею прокотилися кілька народів зі сходу на захід і навпаки, на схід; і 1000 років тому, коли разом з християнством до нас прийшла церковнослов'янська, яку прийняли тоді князі та їхній почет. Українська мова виявилась сильнішою за всі царські укази про повну її заборону, і свавілля російських вождів, які з допомогою "двадцятитисячників", голодоморів 1921-го, 1933-го та 1947-го років, масових репресій українців та таких же масових переселень росіян на нашу землю намагалися здійснити свій чорний імперський задум під гаслом братньої дружби. Не спромоглися вони вбити нашу мову, знівечити душу народу. Лише дехто під впливом останкінської ковбаси та московської «водки» не тільки рідну мову забув, а й, не

ремствуючи, поїхав працювати на Північ або на БАМ для збільшення золотого запасу та алмазного фонду в Кремлі, а синів своїх віддавав воювати за острів Даманський з китайцями чи в Афганістан – здобувати велику славу для великої імперії. В кожного народу, мабуть, є рабські душі, завжди готові за ковбасу, гроші, медаль або навіть за похвалу, сказану крізь зуби, але ж чужою мовою, не тільки помінати мову, а й запродати волелюбного сусіда чи зрадити рідного батька.

Наша мова дуже сильна. Навіть в умовах жорстокої і хитрої Російської імперії вона вистояла, незважаючи на заборони, висміювання і відсутність економічної підтримки.

Незламна наша мова! Ти меч і орало нашого народу. Тільки ти можеш захистити народ від будь-якого агресора краще, ніж вояки і політики, тільки ти здатна вивести нас із найстрашнішої біди. Тільки ти можеш навчити нас працювати добре, по-українськи, тільки завдяки тобі ми тепер маємо свою державу. Ти – найдавніша і найсучасніша, найсильніша і найміцніша наша зброя. Немає в світі кращої! Тільки ти можеш зберегти нас у період глобалізації!

Російськомовні українці – запопадливі хохли. Тільки українська мова може зробити з українця щирого патріота України і справжнього громадянина планети Земля. Тому ми, аби вистояти в період глобалізації та не залишитися зовсім обеззброєними в цьому агресивному світі, не маємо права відмовитися від рідної мови. Чужа мова нас не врятує, а навпаки, сприятиме розчиненню серед інших народів. Ми повинні скористатися своїм правом не вивчати, не знати російської мови, не спілкуватися нею у своїй державі. Тільки тоді матимемо сили і час на подолання негараздів і на поступ до вершин світового прогресу.

Українець, якого змусили розмовляти російським язиком, стає слабкішим розумово за російських шовіністів і не може протистояти їм.

Незважаючи на те, що українська мова впродовж 400 років заборонялася (крадений кожух) і не могла розвиватися вільно, вона і тепер краща і сильніша російського «язика». І хоч нині, коли Україна стала незалежною, чужа влада нашу мову зневажає, російська мова її не зможе перемогти. Бо українська мова потенційно сильніша за «руський язик».

«Ти что – не разумєєш русского языка?» – «Я й матерщину добре розумію, але не користуюсь.

Будь-які книжки, навіть дитячі, написані або перекладені російською мовою, несуть негативну енергію і зло.

Деякі хохли, які в дитинстві всмоктали російську мову та твори російських шовіністичних письменників про вищість росіян над українцями, тепер і слухати не хочуть про первинність української, нелогічність та жаргонність російської мови. Виховання та освіта чужою мовою зруйнували в них притаманну нормальним людям здатність аналізувати факти, події, вчинки, перетворило їх на ворогів свого народу.

Розмовляючи російською мовою ми даємо росіянам підстави вважати нас провінцією Московської імперії, яка раптом, ні сіло ні впало, захотіла стати незалежною. Як тільки ми перестанемо використовувати російський жаргон (нашої ж мови!), зразу підемо далеко вперед в усіх сферах, і вони зрозуміють, що ми окремий народ.

МОВНЕ ПОВІЙСТВО

Чому група українців переходять на російську мову, коли до них підходить хоч один російськомовний? Цьому є кілька причин. Найголовніша з них – страх. По-перше, українці після заборони української мови майже 350 років боялися, що їх звинуватять у ворожому ставленні до Російської імперії і вивезуть до Сибіру. Особливо лякалися рідної мови в останні 100 років, коли московська влада та її прихвосні в Україні могли звинуватити кожного україномовного у “буржуазному націоналізмі”, судити, розстріляти або заслати в зону. Страх за долю своїх дітей змушував українських матерів виховувати дітей чужою, російською, мовою. Через те багато українців вважають мову російських окупантів рідною. По-друге, за ці століття колоніального приниження нам прищепили думку про другорядність нашої мови, її відсталість, селянськість, зіпсованість впливом польської мови в часи, коли у нас панували поляки, та про вищість, культурність російської мови. Отож українці дотепер бояться, що їх за вживання української мови звинуватять у селянській малокультурності. По-третє, коли деякі українці розмовляють з російськомовним, то не хочуть чути одночасно з вульгарним російським язиком мелодійну українську мову. По-четверте, російським жаргонним «язиком» легше домовлятися з російськомовними – досить двох-трьох слів і чотирьох-п'яти

матюків, щоб з'ясувати все, що треба, щоправда, на самому низькому розумовому рівні. По-п'яте, тому, що і нині у нас, як і в радянські часи, більшість начальників – росіяни або російськомовні хохли. Отже україномовному українцю, який хоче досягти успіху, складніше знайти роботу і важче працювати.

ОРАКУЛ

Зустрів на Київських горах жреця-віщун та й питаю: «Що буде, якщо депутати Верховної Ради нададуть російській мові в Україні статусу офіційної?» Три дні палив вогнище віщун і дивився, як дим підіймається в небо, і як вітер розносить попіл по горах. Нарешті сказав: «Якщо так станеться, то українське небо стане дахом над тюрмою, а українській мові депутати-зрадники нададуть статусу тюремного жаргону на всій українській землі».

В Україні тоді настануть добрі часи, коли еліта – політична, наукова, економічна, бізнесова, фінансова тощо – не буде знати російської мови.

МОВНА ПРОВОКАЦІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Європейську Хартію на замовлення тодішнього президента-українофоба Кучми для нас перекладали спеціалісти чужих спецслужб. Тож вони і змінили її зміст так, аби зберегти і посилити позиції російської мови в Україні за рахунок української. Тож саме Кучмі повинні дякувати російські шовіністи всіх мастей за успіхи партії Регіонів у змосковщені українців.

Приступаючи до ратифікації Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, депутатам треба було ознайомитися з ПРЕАМБУЛОЮ до названої Хартії, в якій сказано, що «охорона історичних регіональних мов або мов меншин Європи, деякі з яких знаходяться під загрозою відмирання, сприяє збереженню та розвитку культурного багатства і традицій Європи», а також, «що охорона і розвиток регіональних мов або мов меншин не повинні зашкоджувати офіційним мовам і необхідності вивчати їх». Крім того, треба зважати на реальні «умови та історичні традиції» різних європейських держав, особливо тих, які зовсім недавно були колоніями Росії, і народи яких до цього часу не мають можливості (через протидію Москви та її 5-их колон, передбачливо створених в усіх слов'янських державах) відродити в повному обсязі свої рідні мови. Особливо це стосується Білорусії, Молдови та України, де змосковщення досягло найбільших успіхів і де беззастережна ратифікація Хартії може сильно зашкодити відродженню донедавна поневолених народів і, замість мирного співіснування народів, призведе до ворожнечі. Навіть такі менш зрусифіковані держави, як Литва, Латвія, Естонія, не поспішають ратифікувати Хартію, бо це, за

наявності значної кількості російських мігрантів, може дестабілізувати політичну ситуацію і призвести до падіння рівня життя.

Незважаючи на ці зауваження, президент України Кучма подав до ВР проект Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов національних меншин», а Верховна Рада прийняла його як закон. Законом передбачено прийняти 42 пункти й підпункти з положень, запропонованих Хартією, стосовно до 13 мов таких національних меншин: білоруської, болгарської, гагаузької, грецької, єврейської, кримськотатарської, молдовської, німецької, польської, російської, румунської, словацької та угорської.

Першим, що впадає в очі, є однакове ставлення до мов, які повинні мати різний статус в Україні, бо різними шляхами потрапили на нашу землю і утверджувалися на ній. Згідно зі статтею 1 Хартії, термін «регіональні мови або мови меншин» означає мови, які «традиційно використовуються в межах певної території держави...». На території України такі мови, як білоруська, молдовська, польська, румунська, словацька, угорська, справді, традиційно використовувалися в деяких невеликих прикордонних районах чи селищах, тобто на обмеженій території, на якій традиційно по сусідству з українцями впродовж довгого часу живуть представники відповідних народів – давніх наших сусідів, так як і українці живуть в їхніх державах на своїй землі. Тому названі вище мови громадяни відповідної етнічної групи можуть і надалі використовувати на території свого проживання. Проте обсяг використання своєї мови названими меншинами треба спочатку визначати не Хартією, а двосторонніми угодами з урядами сусідніх держав, щоб домогтися від них сприяння розвитку української мови, якою користується українська меншина в їхніх державах. А то, приміром, українська влада надала можливість румунам і мадярам, що живуть в Україні, вчити своїх дітей рідними мовами, а українці, що живуть в Румунії та Угорщині, не мають таких можливостей. А вже після погодження мовного питання з сусідами можна ратифікувати Хартію одночасно з ними і в однаковому обсязі наданих мовних прав. Треба зауважити, що перелічені народи мають свої власні держави, їхні мови там є державними і не знаходяться під загрозою відмирання. Такі меншини, як болгарська, грецька і німецька, теж мають свої держави, хоч і не по сусідству з Україною. Але треба врахувати, що їх на нашу землю переселили російські царі, і там, де вони живуть компактно, мовам цих меншин можна, згідно з Хартією, надати статус регіональних.

Гагаузи, кримські татари та ще караїми, яких Кучма забув згадати у своєму законопроекті, здавна живуть в Україні і не мають своїх державних утворень поза її межами. Тому держава має сприяти розвитку мов цих меншин і захищати їх від відмирання. Тільки щодо мов цих народів Україна повинна ратифікувати Хартію у повному обсязі і гарантувати цим меншинам у місцевостях, де вони традиційно

проживають або де становлять значну частину населення, належні умови для вивчення їхніх рідних мов.

Жиди і росіяни не мають в Україні своїх етнічних регіонів, а живуть по всій території нашої держави, і це переконливо свідчить, що вони є мігрантами на нашій землі. А у статті 1 Загальних положень Хартії ясно сказано, що термін «регіональні мови або мови меншин...» не включає діалекти офіційної мови держави або мови мігрантів. Прийняття широких зобов'язань «Хартії» щодо цих мов змусило б понад 90% українців (за винятком далеких сіл, куди названі мігранти ще не встигли проникнути) обов'язково вчити жидівську і російську мови. А оскільки це неможливо, то прийняття Хартії щодо жидівської та російської мов закрило б українцям шлях до державної служби. Крім того, представники названих меншин, що і зараз (від часів імперії СРСР) займають в Україні більшість відповідальних посад, мали б можливість на законних підставах вимагати звільнення з державної служби всіх українців через те, що вони не знають важкої жидівської та ще важчої російської мов.

Окрім того, російська мова, згідно зі статтею 1 Хартії, не може вважатися мовою національної меншини, оскільки вона утворена на основі української мови, на 60% складається з її слів і тому є **діалектом** української мови. Через те, що в Російській імперії цей діалект впродовж багатьох століть насаджувався нам як державна мова, а українська мова, навпаки, заборонялася, то значна кількість наших громадян до цього часу залишається російськомовною. До того ж за часів імперії, особливо в СРСР, в українські села і міста на місця знищених і депортованих українців переселено багато росіян. Якраз вони тепер і не бажають ані повертатися назад в Росію, ані вчити мову корінного народу.

Російський «язик» впродовж 350 років тримав нас в ізоляції від прогресу і демократичного світу, тому нам, щоб швидше повернутися в європейське суспільство, треба мерщій повернутися до своєї мови, перестати вчити чужу та позбутися звички спілкуватися нею. Проте багато росіян, що залишилися в Україні після розпаду СРСР, не бажають зрозуміти **природного права українців на початкову, середню і вищу освіту рідною мовою**. Вони підтримують ворожі дії 5-ої колони Москви в Україні і таким чином допомагають Кремлю залишати в своєму інформаційному полі народи, які хочуть позбутися окупаційних режимів. Якби українці мали більшість у Верховній Раді, вони б завадили ратифікувати Хартію щодо російської мови.

Загальновідомо, що національна ідея є найбільш дійовою і прибутковою ідеєю. Заберіть у японців, французів, китайців національну ідею, і вони разом з національним обличчям швидко втратять все, чим пишаються, і за що їх поважають у світі. Головним атрибутом національної ідеї є національна мова. Ми тому і живемо так бідно, що закони для нас приймають не патріоти України, – це видно по їхній мові. **Тому Верховній Раді належало б до ратифікації Хартії прийняти Закон про державну мову, який передбачав би сувору**

відповідальність державних чиновників і урядовців за нехтування державною мовою, як це прийнято в усіх демократичних країнах.

Без мови Україна – губернія, а з мовою – держава.

РОЗМОВА ШОВІНІСТА З НАЦІОНАЛІСТОМ

– Єслі українці начнут говоріть по-українські, я уеду отсюда в Росію, понімаєш?

– Ні, поні я не маю. У мене кінь. Та й навіщо тобі трястись на поні цілий тиждень до кордону з Росією? Раджу скористатися потягом. За кілька годин будеш вдома. Я тобі грошей дам на квиток до хутора Михайлівського. А там і пішки до Росії за годину дійдеш.

Бувалий чоловік казав: «Українець, куди б він не приїхав, виучить хоч англійську, хоч німецьку, хоч мексиканську, хоч башкирську мову і вже через пів року добре розмовляє з людьми, які дали йому притулок. Росіяни навіть за 20-30 років не здатні виучити мови народів (чувашів, карелів, татарів, болгарів, бурятів, башкирів, якутів, ненців тощо), серед яких живуть. Це впевнено свідчить про гальмування розумових здібностей у російськомовних людей.»

Григорій Сковорода казав: «Не тіло, а душа є людиною.» А відомий поет і дослідник мови Олекса Різників у книзі «Українська мова. Чим вона багатша за інші» пише: «Саме через Мову, через її опанування Дитя Людське стає людиною. Людинотворча функція Мови є найосновнішою, комунікативна – то вторинна.» Діти, які до 3-4 років не мали людського спілкування, вже не стануть Людьми. Тобто, вони будуть жити як тварини, хоч і зможуть виконувати окремі завдання. Отже виходить, що не бог, не праця дає людині душу, а саме Мова. Бо вона учить логічно мислити, по іншому, ніж тварини, розуміти світ. А висновок буде такий: від якості, логічності, багатства, духовності, мелодійності мови, якою спілкуються з дітьми в перші роки її життя, залежить, якою буде і душа людей, і душа народу. Хто прочитав брошуру і зрозумів різницю між російською і українською мовами, той відчує, в чому відмінність українців і росіян.

В МЕТРО

– Ви виходите?

– Ні.

–То давайте мінятися містами.

– Ви киянка?

- Ні, я зі Львова.
- Тоді давайте. Міню зросійщений Донецьк на Львів.

Українці одяг одягають, лежать на ліжку, їдять в їдальнях, лікуються в лікарнях... Штучна мова росіян вимагає одягу одевать, лежать в кроватях, ест в столових, лечіться в больніцах... Українці, лягаючи в ліжко засинають, а росіяни – засипають (що? куди?). Та ще й нам нав'язують свої слова.

Кілька разів чув, як росіяни висміювали наше логічне слово *простирано* (від *протирати*) А над мотивацією свого, справді смішного, слова *простиня* (від *простивать*?) не замисляться.

Мені інколи дорікають: «У кожній мові можуть бути покалічені слова і слова створені на основі чужої лексики.» Справді у нашу мову теж попадали слова з російської. Але ці слова (наприклад, – *доносительство*,) служать для означення таких понять, яких у нас до контактів з росіянами не існувало. Якщо ми їх викинемо, наша мова не збідніє, а «русскій язык» не зможе обійтися без наших слів.

ХЛОПОК чи БАВОВНА?

Ця подія відбулася, коли ми були відомі сусідам під найменням «Скіфи». Тоді скіфський цар пішов війною в країни Передньої Азії і дійшов аж до Північної Африки. В одній з цих країн якийсь воїн передового загону побачив цікаву рослину, яка, замість зернівки чи ягоди або іншого плоду, мала невеличкі коробки, і в кожній – пасмо волосся, схожого на вовну. Він вирвав кілька тих рослин і показав Царю. Довго Цар цікавим поглядом вивчав ті коробочки. Тоді війняв з них білі пасма, розпушив їх руками і врешті з подивом сказав: ”Ба (в значенні “бач”), вовна...” Бо ж *бавовна* і справді надто подібна до *вовни*, з якої наш народ здавен умів прясти нитки і ткати одяг. Літописець, що був, як завжди, поруч, зразу ж записав, що Царю під час походу принесли дивну рослину, яку Цар назвав *бавовною*. Так українці і в праці, і під час відпочинку, і навіть в далеких походах творили слова своєї мови. Творили так, щоб кожне слово розкривало саму суть речі, яку тим словом названо.

А російське – *хлопок* віддзеркалює зовсім несуттєву ознаку цієї рослини. Для творців «язика» головним було те, що коробочка бавовни під час розкриття хлопає, як стручки жовтої акації на межах наших городів.

ЦЕГЛА

Давно це було. Мабуть, ще на початку кам'яного віку, коли люди тільки навчилися добувати вогонь. Серед наших пращурів уже тоді були мастаки, які вміли не тільки вполювати дикого звіра, а й намалювати

його на стінах печери, щоб нащадки бачили і знали, які сміливі були ті мисливці. А дехто навіть умів зліпити з вологої глини невеличку копію впольованого звіра. Адже тоді люди вірили, що для того, щоб чисельність тварин не зменшувалася, треба обов'язково намалювати, а ще краще виліпити з глини впольовану тварину. Яюсь, коли плем'я наших прашурів сиділо біля вогнища після вечері, охоронці повідомили, що до лісу наближається вороже плем'я. Вождь племені наказав негайно погасити вогнище, щоб вороги по диму не виявили місце схованки. Люди швидко кинули у вогнище приготовані для ліпки бруски вологої глини та всі статуетки тварин, зліплені з неї, засипали вогнище землею, а самі сховалися в хащі.

Коли люди через день повернулися до покинутого вогнища і розгребли землю, то виявили в попелі бруски глини та статуетки тварин, які стали твердими і міцними, як каміння. «*Це гла!*», – сказав вождь, розглядаючи твердий як камінь зліпок глини (глину в деяких районах і тепер називають *глою*). З тих часів випалені у вогнищах та печах бруски глини називають *цеглою*.

Не вчити, не знати, не розмовляти, не розуміти російської мови – таким має бути канон розумного і щирого українця.

КАКАЯ РАЗНІЦА?

Багато людей думають, що від того, якою мовою вони розмовлятимуть, нічого в їхньому житті не залежить, що будь-якою мовою людина може однаково думати, спілкуватися, учитися. Ті, хто не бачать різниці, вже і не знають, що таке гідність, не мають відчуття самоповаги. Порівняйте людей, що приходять на роботу акуратно одягненими з неохайними; тих, хто втирає носа хусточкою, з тими, хто користується рукавом... А зіставте рівень самоповаги людей, які, хоч і живуть на однакові доходи, але перші заробляють їх чесною, корисною для суспільства, працею, а другі – крадіжками, шахрайством, хабарами. Перші правдиві, відкриті, спокійні, впевнені в завтрашньому дні, а другі – відчувають свою вразливість, намагаються приховати свою брехливість, злодійкуватість та спосіб життя, не можуть впевнено дивитися в майбутнє. Навіть, якщо їм не соромно перед своєю совістю, вони нещасні. Російськомовні українці так само відчувають свою несправжність, щербатість, і це гнітить їх.

Питання мови для щирих українців тому таке важливе, що російськомовне оточення несе в собі небезпеку і не дає їм відчувати себе вільними, жити просто, без страху за майбутнє, без постійної відрази чути та намагання зрозуміти нелогічні, покалічені, перевернуті слова жаргонного «русского языка»: долговязий, орать, мука, утро, кушать, вкусно, неделя, сугроб,

оглобля, пакость, калбоса, прачечная, сократіть, заявленіє, поручітельство...

Майже щодня в магазинах, лікарнях, державних (і навіть в наукових) установах доводиться спілкуватися з неуками, які не знають переваг української народної культурної мови над російським жаргоном, з недоумками, які все життя так зайняті задоволенням тваринних потреб, що не здатні навіть усвідомити суть мовних проблем, або з сексотами, які тупо виконують чужі інструкції щодо впровадження російської мови в Україні. Оскільки всім їм з дитинства прищеплювали зневагу до нашої мови і думку про вищість «русского языка», то сприйняти правдиву інформацію про суть мовних проблем вони не здатні.. Бо, як тільки вони чують переконливі аргументи чи факти про штучність їхньої мови, то припиняють дискусію: «Я і слухать нічого не хачу о вашей, іспорченой польськім вліянієм, мове!» Та й не потрібно їх переконувати. Хай залишаються невігласами на все життя. Така їхня природа. Саме ця біда більшості росіян і стала причиною їхнього відставання від Європи в усіх сферах. З цим треба рахуватися і просто уникати спілкування з ними. Вміти слухати і розуміти інших, вміти доводити своє фактами і переконливими аргументами – це велике досягнення цивілізації, до якого росіяни і російськомовні хохли ще не доросли. Я не надто поважаю російськомовних в Україні і, щоб припинити розмову з ними, питаю: «Ви, мабуть, з Москви приїхали?», і поки вони думають, як відповісти, відхожу, показуючи, що мені не цікаво з ними.

Нам в питаннях мови треба бути непоступливими, щоб не опуститися до рівня російськомовних. Наша мета – вирватися з жорстких обіймів орди і прорватися до Європи. На це здатні лише україномовні українці. Бо російськомовні українці ледачі, боязливі, пасивні, а «Какая разніца?» є гаслом їхньої інертності. Підростає нове покоління. Ми повинні вберегти його від змосковщення. Тож треба негайно замінити російськомовних вихователів, учителів, викладачів на принципово україномовних. Тоді і Європа, і Світ побачать в Україні вільних людей, а не суржикомовних підданих Московської імперії.

НАЙБІЛЬШИЙ ЗЛОЧИН НАШОЇ ЕПОХИ

Серед людей таке буває нерідко: підробить злочинні документи і заволодіє майном, квартирою, садибою чужої родини. Та ще й намагається знищити законних господарів, аби не залишилось свідків злочину. Якщо в державі немає порядку, то довгі роки можуть пройти, поки справжні спадкоємці повернуть собі те, що їм належить по праву.

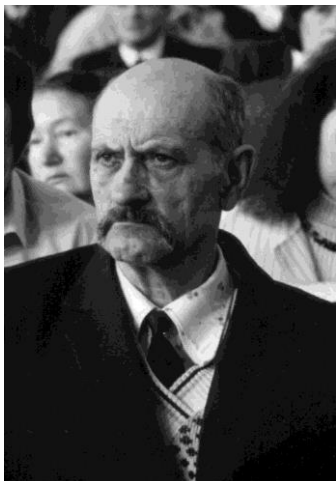
Трапляються такі злочини і на державному рівні. Так, московські царі поцупили у нас давню назву нашої країни «Русь» і стали називати Московію Росією, а москалів –«русскімі». Всупереч історичній правді, російські вчені намагаються переконати світ, що російський і український народи вийшли з одного гнізда і по суті є одним народом. Це, на їхню думку, дає керівникам Московії-Росії право додати до короткої і нецікавої історії Московії нашу історію, що має тяглість багато тисячоліть. Всі наші культурні надбання і досягнення наших пращурів: веди, записані нашими волхвами, старовинні обряди, скарби наших давніх могил, писанки тощо вони тепер використовують, як власні, щоб довести свої переваги над іншими народами і похвалитися своїм внеском в розвиток земної цивілізації. Нашу, одну з найдавніших, народну мову російські державотворці теж підступно застосували для творення своєї канцелярської штучної мови шляхом калічення українських слів.

Тому, щоб позбутися українців як окрадених і свідків злочину, керівники Московії завжди проводили політику знищення нашого народу, застосовуючи змосковщення, репресії, голодомори. Майже 100 мільйонів українців втратила Україна за ці роки. До того ж в Україні ще за радянських часів знищена система правосуддя. Тому змінити ситуацію шляхом виборів неможливо, бо окупантська влада нахабно використовує всі способи фальсифікації: законодавчі, службові, шахрайські...

Тож нам – УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ – треба через діаспору звернутися в усі міжнародні організації, щоб заявити свої права на вкрадене в нас і засудити неправомірні дії московських можновладців, які нехтують всіма статтями міжнародного права.

Німецький канцлер Бісмарк запевняв, що всі договори з Росією не варті навіть паперу, на якому написані. Це правда. Російськомовні можновладці в Україні теж порушують Конституцію України, не дотримуються регламенту ВР, коли їм треба на угоду Кремлю протягти антинародні закони. Саме в такий спосіб був прийнятий Закон про мови в Україні та десятки інших окупаційних законів. Оскільки переважна більшість українських суддів перебувають під контролем московських спецслужб, оскаржувати антинародні закони і постанови окупаційної адміністрації в Україні неможливо. Тому треба домагатися розгляду українських справ у міжнародних організаціях і судах. Цю проблему можуть подужати як політичні партії, суспільні патріотичні організації, так і обласні органи тих областей, де влада належить патріотам.

ПРО АВТОРА

Кандидат географічних наук, академік Академії оригінальних ідей Валентин Кожевников народився в Херсонській області. В 1951 році після 7-го класу сільської школи вступив до Херсонського гідрометеорологічного технікуму, океанологічне відділення якого через рік перевели в місто Туапсе Краснодарського краю, в Росію. Після армії працював океанологом на північних морях. В 1959 році вступив до Санкт-Петербурзького університету, після закінчення якого працював у Санкт-Петербурзі, досліджував природні ресурси Казахстану, Росії та Середньої Азії. Під час експедицій побував майже в усіх краях, де Тарас Шевченко карався на засланні. Для автора Шевченко був і залишається взірцем, на який кожен українець має рівнятися, коли йдеться про любов до Батьківщини, ставлення до рідної мови, співчуття до пригноблених народів. Жити по правді і жити для свого народу

вчився у Тараса Шевченка.

Справедливість і воля завжди багато значили в житті автора цієї брошури. Оскільки комуністичний режим не поважав борців за правду, то мав проблеми і в морських експедиціях, і в армії, і в університеті. Та найбільше гонінь зазнав у Санкт-Петербурзі, коли після експедиційних досліджень у Казахстані виступив проти однієї з парадигм інституту й успішно захистив кандидатську дисертацію.

Перебрався в Україну, жив у селах Кримської області. Працював у НДІ. В 1991 році переїхав до Києва. І, хоч був цілком зросійщеним за майже 40 років життя серед росіян: не тільки наукові статті та дисертацію, а й вірші та листи писав по-російськи і вважав російську мову, хоч і не рідною, але і не чужою, – проте, побачивши вороже ставлення росіян до незалежної України й української мови, повністю відмовився від «русского языка», став українським публіцистом. Понад 250 статей в патріотичних газетах надрукував за цей час. А після 2001 року вийшли дві його книжки: «Важкий шлях до рідної мови » і «президент... президент??? Президент!!!» та шість брошур: «Проблеми здорового харчування. Власний досвід на тлі українських традицій», «Доля планети і доля людства», «Мова. Біль і надія нації», «Яка національна ідея українців», «Україна і Росія», та «Українські національні цінності й українська інтелігенція». В 2008 р. почав друкувати «Звіт за життя перед Україною» в чотирьох книгах.

ДО ЧИТАЧІВ

Якщо, прочитавши цю книгу, ви стали моїми однодумцями, то придбайте ще 2-3 примірника моїх книжок для своїх друзів, щоб вони теж стали нашими спільниками – патріотами України. Контактний тел. 050-386-73-01.

«БРАТИ»

Як віддали ми "братам" нашу Батьківщину,
В знак подяки вони нам дали матерщину.
Ми послали козаків за них воювати,
А вони до нас прислали на постій солдатів.
Ми їх варварській душі в церквах охрестили
А вони, до нас як вдерлись, і попів побили.
Ми пожертвували їм всю інтелігенцію,
А вони нам душолюбів прислали на пенсію.
Ми дали могили й церкви наші зруйнувати,
А вони ще й залишилися жити в нашій хаті.
Триста років воювали ми за їхню славу,
А вони вже зазіхають на нашу державу.
Зневажають нашу мову, прапор ігнорують
Та бандитські інтереси, як завжди, пильнують.
Через це все ми уже тим "братам" не раді
Та вони на те плюють у Верховній Раді,
І навіщо ми туди їх повибирали?
Краще б владу ми своїм патріотам дали!
Може, зовсім вони нам не брати, а звірі,
Що ввіймали хитро нас на Христовій вірі?

Київ, 1995 р.

Головне багатство російського «язика» – ненормативна лексика, тобто матірщина.

P.S. На четвертій сторінці обкладинки наведені, взяті з журналу «Універсум» №3-4 за 2011 рік, дорожні покажчики селищ Росії, в яких, очевидно, народилася їхня національна еліта, та назви річок, в яких її охрестили. Борони, боже, мати щось спільне з таким народом! Але маємо! Бо імперія переселила багато вихідців з тих сіл в Україну в якості керівників наших підприємств, учителів-вихователів наших дітей, учених тощо. Тому так і живемо!

Лікарі стверджують, що географічні назви міст, селищ і вулиць впливають на психіку людей, які там живуть. Але ж і самі назви свідчать про психологію росіян. Носіями цієї психології стали і російськомовні українці. Тому їм уже байдуже, якою мовою розмовляти і як жити. Так і живуть в містах, селах і на вулицях, названих на честь окупантів або зрадників українського народу. **Хохли*!**

*Хохлами я називаю людей, народжених українцями, але вихованих російською мовою в російській культурі невігласами, байдужими до долі України, українського народу та своїх дітей.